УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2007
жовтень

110 років
часопису

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ МОНАСТИР В ІМСТИЧЕВІ (ЗАКАРПАТТЯ)

21 вересня 2007 р. Б.
свято Різдва Пресвятої Богородиці

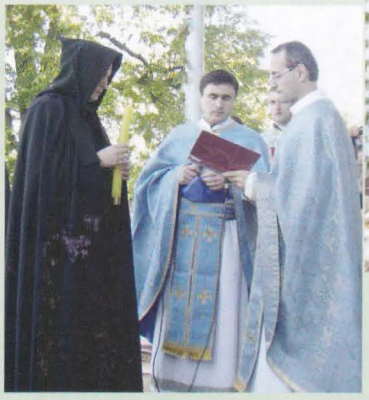

Вічні обіти бр. Тараса ІВАНИНИ.
Приймає протоігумен о. Йоанікій ЧВЕРЕНЧУК, ЧСВВ

Найкраща книжка для мами і дитини!

ХОДИТЬ КОТИК ПО ЛАВОЧЦІ

- Забави для наймолодших.
- Придбавши цю книжечку, Ви навчитеся цікаво бавитися з немовлятком.
- Коли маля підросте, книжка допоможе Вам і надалі гарно проводити час разом.
- Ви довідаєтеся, якими іграшками бавилися колись наші прабабусі і прадідусі.
- Побачите, який народний одяг носили у різних регіонах України.
- Зможете допомогти своїй дитині зробити справжню ляльку-мотанку чи змайструвати прудкого коника. Кольорові ілюстрації, тверда палітурка, 175х210 мм, 64 ст.

Видавництво «Колесо»
м. Львів
тел.: 8 (067) 287.42.87
тел.: 8 (067) 928.99.67

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА....3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ
НА ЛИСТОПАД....5

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ
НА ГРУДЕНЬ....7

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАТЕЯ....8

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ
ВІРОВЧЕННЯ ПРО ЦЕРКВУ....13

Світлана ДУХОВИЧ
ОБОВ'ЯЗОК ПІДТРИМУВАТИ ЖИТТЯ....15

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI
ПРО БОЖИЙ ЗАДУМ СОТВОРЕННЯ....16

ВІЗИТ ПАПИ ВЕНЕДИКТА XVI В АВСТРІЮ....17

о. Прокопій ЛОТОЦЬКИЙ, ЧСВВ
ВІРИТИ РАЗОМ З ДІТЬМИ:
ХРИСТИЯНСЬКІ ЗАСАДИ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ....20

Галина ГАВРИЛЮК
ІНТЕРВ'Ю.
ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА НАВЧАЄ ЖИТТЯ....23

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
ВЕРВИЦЯ В МОЄМУ ЖИТТІ....27

ОГОЛОШЕННЯ.
XIII МІЖНАРОДНА ПРОЩА ВЕРВИЦІ....29

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
ВЕРВИЦЯ — НАЙКРАЩА ЗБРОЯ ПРОТИ ДИЯВОЛА..30

Зиновій ГУГА
ПОЕЗІЯ. ВІРТЕ У ВИЗДОРОВЛЕННЯ....33

Любов ДІВЧУР
ПІД ТВОЮ МИЛІСТЬ....34

Ірина ПАВЛЮК
НЕ ВІРЮ....34
ЩАСЛИВА....35

РЕКЛАМА. ГОЛОС ПАПИ В КОЖНІЙ ОСЕЛІ....36

о. Паскуале БОРҐОМЕО, Т.І.
РАДІО У СЛУЖБІ ЦЕРКВИ....37
З ІСТОРІЇ РАДІО ВАТИКАН....37

Галина ГАВРИЛЮК
ФОРУМ І РЕЛІГІЙНА КНИГА....38

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ....41

ПЛАН МОЛОДІЖНОЇ ЗУСТРІЧІ У ЖЕНЕВІ....43

Леся ШТИКАЛО
ФАТІМСЬКИЙ КРОСВОРД....45

МІСІОНАРЧИК
Наталія ЛЕХ
НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ. СЛОВО ДО ДІТОЧОК....46
НОВИНИ....47
ЗАПИТАННЯ-ЗАГАДКА....47

Л. БІНДЕЛЬ, Р. КОРТ
НЕПОКАЗНА КВІТКА....48

Наталя НАЗАР
ПОЕЗІЯ. Зі збірки «МОЇМ МАЛЕНЬКИМ ДРУЗЯМ»....49

КРОСВОРД ДЛЯ ДІТЕЙ....50

З УПОВАННЯМ ВДИВЛЯТИСЯ В МАЙБУТНЄ

Ієромонах Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

Слава Ісусу Христу!

Жовтень — місяць, який спеціально посвячуємо роздумам і молитві на вервиці. Після голосування на виборах до Верховної Ради України, ми повинні звернути увагу на те, що далеко не все вирішує політика. Людське життя не може стати її заручником, ми не можемо від ранку до вечора перебувати тільки під пресингом різних інформацій, які долинають до нас через екрани телевізорів, чи гучномовців радіоапаратів з політичного олімпу нашої країни. Настає час роздумів і дій, і кожний християнин покликаний схилити голову та коліна в молитві. Насамперед за мир на землі, бо тільки у спокої і мирі можна вирішити будь-які проблеми, які турбують нас чи суспільство загалом. По-друге, за мудрість. Зовсім невиправдано чинять сьогодні ті, які називають себе керманичами народу, а самі закликають народ бути суддею в їхніх ділах і намірах. Народ висловлює свою думку на виборах, і тільки, коли народ обманюють, як це було у 2004 році, він може розсудити справу. Однак, керманичі сьогодні повинні відректися своїх власних інтересів і стати саме тими, ким претендують називатися, а це означає — вестимуть народ і дбатимуть за нього. Тому потребуватимуть мудрості від Бога, про яку колись просив цар Соломон. Ми ж, молячись «за правління», просімо в Бога мудрості і второпності для наших провідників. Нарешті, молімось за себе і за свої родини, щоб ми могли в доброму витривати до кінця, щоб ми не зневірились, не впали у відчай, а всю свою турботу поклали в руки не політиків, а Бога, який знає і випробовує наші серця і який є добрим батьком для всіх своїх дітей!

Тому сьогодні молитва на вервиці, можна сказати, стає незамінною, адже ми можемо

молитися її у кожному місці і в будь-який час, а разом з тим вона спонукає нас дедалі глибше пізнавати неозорі Божі Таїнства, сполучатися із Ним у цьому спілкуванні та ставати подібними до Христа Господа. Христоподібність же — це мета людського життя. 13 та 14 жовтня у Крехівському василіянському монастирі св. Миколая, що біля Жовкви на Львівщині, відбудеться Тринадцята міжнародна проща вервиці за єдність Церкви, під час якої десятки тисяч людей спільно молитимуться вервицю, приступлять до святої Тайни Покаяння та поєднаються з Христом у святому Причасті. Проща вервиці відбуватиметься під покровом Пресвятої Богородиці, чудотворна ікона якої вшановується у крехівському монастирському храмі. Запрошуємо всіх взяти участь у цій прощі, щоб своєю жертвою і любов'ю до Бога прилучитися до об'єднання Церков, щоб, згідно із заповітом Христовим, були один пастир і одне стадо.

У жовтні ми повинні розпочати підготовку до наступного року, подбати про передплату часопису «Місіонар» на 2008 рік. Надіємося, що від січня ми підготуємо деякі нові видання, які будуть виходити паралельно з часописом, і які багато в чому допоможуть нам ще краще пізнати Бога.

Також готуємося до відзначення пам'яті наших святих, серед яких яснопромінними зорями сяють святий священномученик Йосафат, архиєпископ полоцький, та блаженна Йосафата Гордашевська, співзасновниця згромадження сестер Служебниць Непорочної Діви Марії. Їхні постаті додадуть нам сили і впевненості в нашому повсякденному житті, а, можливо, спонукатимуть нас до більш рішучих дій на шляху освячення. Також згадаємо митрополита Андрея Шептицького, роковини смерті якого припадають 1 листопада. Нехай цей місяць — жовтень — буде для нас часом відпочинку від різних політичних баталій і стане місяцем духовної радості і спокою.

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Передплатний індекс — 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 72-46-94
e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 28.09.2007 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва
Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівської обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені
за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2007

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Редакційна колегія:
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ

Літературна редакція:
Богдана ЩУРКО
Дизайн та комп'ютерна верстка:
Микола ЯЦКІВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

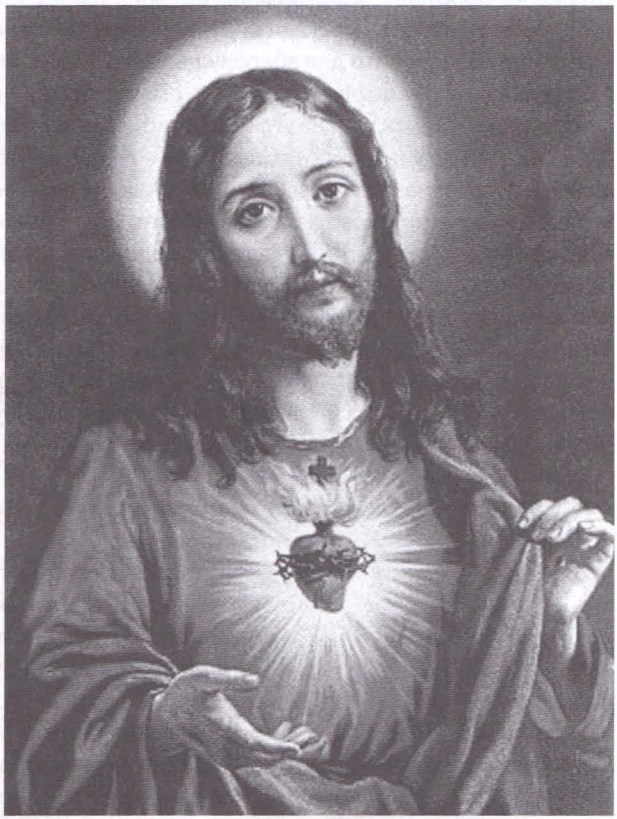

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Августин ШОП'ЯК, ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб ті, хто посвячується медичним дослідженням і зайнятий законодавчою діяльністю, завжди мали глибоку пошану до людського життя від його початку до природного завершення.

Напевно, кожен з нас може сказати, що живемо сьогодні в дуже неспокійному та змінному світі. Стараємося вирішувати багато проблем, пов'язаних з економікою, політикою, і останнім часом щораз голоснішою темою глобального потепління. В цьому русі не зауважуємо, що під

загрозою опиняється людське життя, і що інші проминаючі цінності стаються для нас важливішими за саме життя. В епоху демократії та величезного поступу наукового прогресу людське життя, як не дивно, зазнає небувалого утиску та непошани, про що свідчать статистики зроблених абортів та проголошення в деяких європейських країнах легальної евтаназії, тобто передчасного переривання життя у випадку невиліковної хвороби. З сумом спостерігаємо, як новітні науковці, нібито для збереження того ж таки життя, піддають дослідам, нищать інше людське життя, яке ще не народилося, проводячи різні маніпуляції на генетичному рівні, та на людських ембріонах. Сучасна людина забула, хто є Творцем людини, не пам'ятає, що кожне людське життя є даром Бога. Саме тому зовсім недоречними є філософські роздуми про те, коли і як розпочинається людське життя, якщо ми не визнаємо, що воно є Божим даром по самій своїй суті від самого його початку, зачаття. Життя цінне незалежно від того, наскільки воно відповідає сучасним уявленням про так зване "життя, гідне людини", яке звичайно зводиться до певного рівня матеріального забезпечення. Щоби не зійти на манівці морального індиферентизму, і як наслідок, до руйнування самих основ людського суспільства і моралі, всі, від яких залежить суспільна свідомість, повинні намагатися, щоб загал відповідально ставився до самого життя, відповідно до задуму його Творця — Господа Бога. Молімося, щоб політики, лікарі і науковці були відкриті для Бога і ніколи не ставили проминаючу матеріальну вигоду вище від життя і своїми закодавчими та іншими діями завжди ставали на його захист і охорону.

МІСІЙНИЙ: Щоб на Корейському півострові зростав дух взаєморозуміння і миру.

Після Другої світової війни на Корейському півострові розпочалось тривале військове протистояння поміж прихильниками старого способу життя, пов'язаного з ідеалами так званого вільного світу, та послідовниками комуністичного вчення. В результаті війни єдина дотепер країна розділилася і на її території постали дві держави з різними політично-ідеологічними системами. Якщо Південна Корея сповідує ідеали миру і демократії, то Північна, особливо в останні часи, демонструє войовничість, мілітарні настрої, які зовсім недавно були позначені науковими дослідженнями для виготовлення ядерної зброї. Насправді, звичайні люди в цілій Кореї бажають жити мирно. Так само й світ не бажає нової ескалації військової напруги. Тому ми, як християни, повинні молитися за дух взаєморозуміння, поваги і миру на цьому далекосхідному острові. Об'єднаємо наші молитви за мир, спокій, добробут і доброзичливість на Корейському півострові, а також за те, щоб роз'єднаний народ об'єднався і разом долав труднощі та розбудовував свою країну.

МІСЦЕВИЙ: Щоб вірні України плекали спокій і толерантність щодо представників інших конфесій, у такий спосіб встановлюючи релігійний мир у країні.

Споконвіку ведеться боротьба між людьми за правдивого Бога. З історії знаємо, як різні вельможі та князі привертали підвладний собі люд до того бога, якому поклонялися самі зі своїми родинами. Нерідко це відбувалося за допомогою меча й інших способів примусу та насилля... На жаль, відгуки цих трагічних часів можемо зауважити і в нашому XXI, «цивілізованому», столітті. Стаємо свідками драматичних бійок і непорозумінь між православними, католиками, представниками інших конфесій. Це свідчить про те, що ми забуваємо, що таким чином ділимо тіло Христове і подаємо негативний приклад тим людям, які ще шукають Христа. Забуваємо про молитву самого Христа, який взивав і молив Отця за єдність між учнями. Кожний вірний повинен пройнятися духом Христовим, який сам нікого не

примушував, щоби вірити в нього і його шанувати. Він свідчив Слово і кликав, а той, хто збагнув його слово, сам ставав його учнем і свідком. Тому нам сьогодні як ніколи необхідно плекати дух спокою і толерантності, завжди пам'ятаючи, що тільки у мирі зможемо віднайти істину, Христа і єдність. Тож, підносячи свої молитви до Бога цього місяця, стараймося показати іншим, що ми є правдивими християнами і дітьми Бога миру.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИСТОПАД ПРЕПОДОБНИЙ ЙОАНІКІЙ ВЕЛИКИЙ (17 ЛИСТОПАДА)

СВЯТИЙ ЙОАНІКІЙ ВЕЛИКИЙ народився 754 року в Малій Азії. Коли хлопцеві виповнилося 19 років, він пішов до війська і був відважним вояком. У той час він став на бік іконоборців, але після розмови з одним побожним ченцем відійшов від них і став ревним оборонцем правдивої віри та святих ікон. У 40 років покинув військо і вступив до монастиря на горі Олімп у Бітинії.

Йоанікій жив у декількох монастирях, а згодом оселився у самітному місці, де провів у молитві й пості 20 років. У той час Бог обдарував Свого вірного слугу даром чудотворення і пророцтва, а також розумним про-водом душ. Аж тоді Йоанікій постригся у ченці. Під кінець свого життя він поселився у пустелі, де 846 року помер, маючи 92 роки. За велику побожність численні чуда, якими Бог прославив Йоанікія, одного з найславніших ченців християнського Сходу, Церква надала йому почесне звання Великий.

■ *святий ЙОАНІКІЙ Великий*

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

Загальний: Щоб людське суспільство поспішило взяти на себе турботу про хворих на СНІД, особливо про дітей та жінок, а Церква допомогла їм відчути Господню любов.

Місійний: Щоб воплочення Сина Божого, яке Церква урочисто відзначає в Різдві, допомогло народам азіатського континенту визнати в Ісусі Божого Посланця, єдиного Спасителя світу.

Місцевий: Щоб священики завжди і найбільше дбали про добро поодиноких душ, повірених їм Господом та усунули з душпастирства будь-які ідеології.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ГРУДЕНЬ АПОСТОЛ ФИЛИМОН (5 ГРУДНЯ)

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАТЕЯ

(закінчення; початок у 6 та 8 числах за цей рік)

ПРОВІДНІ БОГОСЛОВСЬКІ ТА ЕТИЧНІ ТЕМИ В ЄВАНГЕЛІЇ ВІД МАТЕЯ

о. Діонисій Заведюк, ЧСВВ
м. Львів

Євангеліє від Матея не просто представляє події з життя Господа Ісуса Христа, у ньому знаходимо глибоке осмислення постаті Ісуса-Месії, Його вчення та значення цього вчення для життя заснованої Ним Церкви, спільноти нового Ізраїлю. За рядками Євангелії бачимо автора, який дбайливо і розважливо представляє історію Ісуса Христа, маючи на увазі не лише зміст Його проповіді, Доброї Новини про Царство Небесне, а й наслідки її для тих, які повірили в Христа і стали Його Церквою.

Ісус Христос, Син Давида

Головним предметом зацікавлення кожного з Євангелій є особа Ісуса Христа, але спосіб представлення поодинокими авторами Його постаті та вчення в дечому відрізняються. Ці відмінності не такі суттєві, щоб змінити сам образ Ісуса, але вони виявляють спосіб бачення поодиноких євангелистів, а, радше, спосіб представлення цієї надзвичайної особистості адресатам їх Євангелія. Розповідь Матея — про Ісуса, нащадка Давида і Авраама (1,1), в особі якого здійснилося те, що було обіцяне Авраамові й Давидові; про Ісуса Христа (Месію, Божого помазаника), чийого приходу очікували, а тепер стали і очевидцями. Матей намагається представити Ісуса Христа та Його вчення таким чином, щоб читач Євангелія міг дійти до віри в Нього й до розуміння Його навчання.

■ *...після хрещення починається Його об'явлення людям*

Якщо у Марка Ісус приходить на Йордан як хтось невідомий, такий собі Ісус з Назарету в Галилеї, і тільки після хрещення починається Його об'явлення людям (і читачеві Євангелії), то у Матея — зовсім по-іншому. Два перших розділи в задумі євангелиста мають на меті представити Ісуса, як того, на кому сповняться Божі обітниці. Уже його походження (родовід) вказує на незвичайну особистість (на це вказують три групи по 14 поколінь, де 14 — число імені «Давид»).

Якщо в Євангелії від Марка титул «Христос», вжитий у заголовку твору (1,1), вдруге з'являється аж у визнанні Петра (8,39), то Матей вже у перших двох розділах називає Ісуса Христом аж 5 разів (1,1.16.17.18; 2,4). Для Матея та його адресатів титул «Христос» відноситься однозначно до Ісуса (11,2; 16,16; 22,42; 23,10; 24,5.23; 27,17.22), у той час, як сучасники Ісуса мали труднощі з прийняттям цього за правду (16,13-20; 26,63.68).

Улюбленим в устах самого Ісуса месіянським титулом є «Син Чоловічий», з тим самим значенням, що в Євангелії від Марка: таємнича особа з пророцтва Даниїла (Дан 7,13-14), а водночас пророк, діяльністю якого нехтують

(Єз 2,3-8; 3,17-21). Цей титул найбільш вживаний у першій Євангелії.

Частим у Матея є також титул «Син Божий», особливо, якщо зважити на те, що сам Ісус звертається до Бога «Отче» (11,25.26), «Отче мій» (26,39.42), та називає Бога «Отець мій» (7,21; 10,32.33; 11,27; 12,50; 15,13; 16,17.27; 18,10.19.35; 20,23; 25,34; 26,29.53). Та і сам Бог об'являє, що Ісус — Його улюблений Син: при хрещенні в Йордані та на горі Преображення (3,17; 17,5). Називають Ісуса Сином Божим також нечисті духи (8,29), як і в Євангелії від Марка, та сам диявол (4,3.6). Люди доходять до цього розуміння пізніше (14,33; 16,16; 27,54), а первосвященики та їх спільники вбачають у цьому достатню причину для засуду та висміювання (26,63; 27,40; 27,43).

Частим у Матея є титул «Син Давида» (1,1; 9,27; 12,23; 15,22; 20,30.31; 21,9.15; 22,42). Він служить передусім для представлення Ісуса нащадком царя Давида, щодо якого мають здійснитися усі пророцтва, дані Давидові про його престолонаслідника. Цей титул залишається нерозкритий повністю, оскільки його земне тлумачення було б цілком хибне (22,45), адже Христос не буде земним володарем, як колись Давид, чи його син — Соломон.

Часто вживається також окреслення «цар» (2,2; 21,5; 25,34.40; 27,11.29.37.42), яке виходить поза рамки земного володіння. Розпізнають в Ісусі царя мудреці зі сходу (2,3), передбачає його урочистий в'їзд у Єрусалим пророцтво Захарії (Мт 21,5; Зах 9,9). Сам Ісус говорить про себе як про царя (Мт 25,34.40). Найповніше, однак, титул «цар» відкривається щодо Ісуса в описі Його страждань і смерті: так називають Його Пилат (27,11), вояки (27,29), так зазначено в написі на хресті (27,37), так називають Його первосвященики, книжники і старші (27,42). По Воскресінні Ісус виявляє себе Тим, Кому «дана всяка влада на небі й на землі», тобто Царем (28,18, пор. Дан 7,14) і таким апостоли Його сприймають (28,17).

Проповідь Євангелії Царства

Головною темою Христової проповіді в Євангелії від Матея є наближення Небесного Царства. Його проголошує уже Йоан Хреститель (3,2), підхоплює після його ув'язнення цю ж тему Ісус (4,17) та доручає її своїм апостолам (10,7).

Усі чотири Євангелія пов'язують наближення Божого Царства з приходом Ісуса Христа, але в Євангелії від Матея знаходимо деякі особливості. Якщо Марко і Лука говорять про Боже Царство, то Матей надає перевагу окресленню «Царство Небесне» (32 рази) у порівнянні з термінами «Боже Царство» (4 рази) та «Царство Отця» (3 рази). Деколи говориться просто про «Царство» (наприклад, Мт 4,23; 9,35), маючи на увазі Царство Боже. Характерно, що термін «Царство Небесне» відсутній в усіх інших книгах Нового Завіту.

Докладний аналіз виявляє, що різниці у значенні між усіма цими термінами в Євангелії від Матея практично немає. Сам вираз «Боже Царство» є абстрагованим поняттям, утвореним для вираження в безособовій формі таких стверджень: «Бог — Цар» (Пс 74,12), «Бог царює» (Пс 47,9). В юдаїзмі часів Ісуса Христа загальною тенденцією було уникання вживання імені, чи радше імен, Бога,

■ *преображення ГОСПОДНЄ*

■ *БОГ у палаючому кущі являється Мойсею*

аби не переступати другої заповіді Декалогу. Так слова «Ягве», «Бог», а в пізніших часах навіть «Господь», були заміщувані іншими: «Небо» (1 Мак 3,18.19.60 та ін.), «Ім'я», «присутність», «сила» (Мт 26,64). Тому нічого дивного, що Ісус Христос використовував вираз «Царство Небесне» у своїй проповіді, а Матей, який писав до християн юдейського походження, вірно передав його. Інші євангелисти могли змінити цей вираз на «Царство Боже», в дусі грецької мови, для кращого розуміння читачами.

Царство Небесне — це володіння небесного Отця, Бога. В обох випадках слово «небесний» виявляє відмінності Бога Отця — від усіх інших батьків, а Царства Божого — від усіх інших царств. Крім того, воно вказує на те, що хоч Царство Боже охоплює також землю, його початок та звершення — у небі, яке треба розуміти не астрономічно, а теологічно: як повноту Божої присутності й об'явлення.

Царство Небесне наблизилось — тобто уже присутнє, про що засвідчує Ісус своїми діями та словами: «Коли ж я Духом Божим виганяю бісів, то прибуло до вас Царство Боже» (12,28). Це і є зміст Євангелія — Доброї Новини про Царство (Мт 4,23 = 9,35): царювання Бога виявляється в особі, діях та словах Ісуса Христа. Його учасниками вже є усі ті, що приймають Ісуса Христа з вірою (8,11): виконавці Його заповідей (5,19.20; 7,21), вбогі духом (5,3), переслідувані за правду (5,10), діти (19,14). Аби стати учасниками Царства, треба прикласти зусилля (11,12), а його тайни дано знати не усім (13,11; 19,12), та і не кожний здатний увійти до нього (18,3; 19,23-24).

Проте ця присутність Царства поки що неповна. Його повне здійснення можливе буде у майбутньому з приходом Сина Чоловічого «у славі Отця свого з ангелами своїми» як Судді, який віддасть кожному за його вчинками (16,27.28; 25,31 наст.). У численних притчах Ісус представляє різні аспекти Царства Небесного в його започаткуванні, зростанні та звершенні.

Закон

Матей, на відміну від інших авторів Євангелій, зацікавлений у представленні вчення Ісуса Христа як продовження старозавітного Об'явлення. Рисою цього Об'явлення і найважливішою його складовою був Божий Закон. Як Господь Ісус ставиться до виконання Закону? — таке питання був змушений поставити собі кожний праведний юдей, який вбачав у Божому Законі, Торі, об'явлення Божої волі.

Відповідь на це важливе запитання читач Євангелія від Матея знаходить уже в першій промові Ісуса, Нагірній проповіді (Мт 5-7): «Не думайте, що я прийшов усунути закон і пророків: я прийшов їх не усунути, а доповнити. Істинно-бо кажу вам: Доки перейде небо й земля, ні одна йота, ні одна риска з закону не перейде, поки все не здійсниться» (5,17-18). Таке визнання не заважає Ісусові проголосити Новий Закон, який буде зобов'язувати усіх Його послідовників. Той факт, що слухачі Нагірної проповіді — «велика сила людей», прибулих звідусюди (4,25; 7,28), а не лише вузьке коло вибраних учнів, вказує, що цей Закон — універсальний, стосується всіх людей,

де б і коли б вони не жили. Ісус не усуває давній Закон, а поглиблює зміст заповідей, проголошених Мойсеєм. Вони зобов'язують надалі, але уже в такому розумінні, як їх пояснив і виконав сам Христос (5,21-22.27-28.31-32.33-34.38-42.43-45).

Христос проголошує міру досконалості, недосяжну для людини, якщо б вона хотіла здобути її сама, без Божої допомоги: «Будьте досконалі, як Отець ваш небесний досконалий» (5,48). Було б неможливо виконати ці Христові заповіді, якби не Його допомога. Тому Він став Спасителем людства, уможливив поєднання людей з Отцем у Святому Дусі. Це не означає, що Його заповіді легкі, зовсім ні: вони більш суворі, як ті, Мойсеєві. Хто ж тоді може осягнути спасіння? «У людей це неможливо, Богові — все можливо» (19,26).

Більша праведність

З поняттям Закону та його виконанням тісно пов'язане поняття праведності або справедливості перед Богом. Христос категоричний: «Кажу вам, що коли ви своєю праведністю не перевищите книжників та фарисеїв, не ввійдете в Царство Небесне» (5,20). Пояснення і приклад вчителів Закону та фарисеїв — недостатні, Христос змінює поняття праведності в самій його суті. Не так зовнішні вчинки людини, як передусім її внутрішнє наставлення вирішує про те, чи людина праведна, чи ні. «Уважайте добре, щоб ви не чинили ваших добрих вчинків (буквально: діл праведності) перед людьми, які бачили б вас, а то не матимете нагороди в Отця вашого, що на небі» (6,1 наст.).

■ *Закон Божий*

Сам Ісус дбайливий у всьому, що є волею небесного Отця, «так бо личить нам здійснити всяку правду (справедливість)», — пригадує Він Йоанові (3,15). Проголошує блаженними голодних та спраглих справедливості, але також переслідуваних за правду (справедливість) (5,6.10). Закликає шукати перше Царства Божого та його справедливості, бо усе решта — додасться, а оте — найважливіше (6,33). Тут праведність (справедливість) є рисою Небесного Царства, але і необхідною умовою участі в ньому. (Український переклад передає слово «справедливість» у наведених текстах порізному, враховуючи контекст, тим часом в оригіналі всюди є те саме грецьке слово «дікайосине»).

Церква

Матей намагається подати якнайповніше вчення Ісуса Христа про спільноту тих, які повірили в Нього, та засвідчує Його турботу про цю спільноту, Церкву. Саме слово «екклесія» — «Церква», — серед усіх Євангелій зустрічається тільки в Матеєвому, причому двічі. Перший раз — в обітниці, яку Христос дав Петрові, що побудує Церкву на ньому, наче на скелі, і пекельні сили її не здолають (16,18).

Таким чином, спільнота дванадцяти апостолів з Петром як її головою становить основу Церкви (як представники 12-ти поколінь у старозавітному Ізраїлі). Ця спільнота виразно протиставлена загалові єврейського народу та його провідникам, які не збагнули значення приходу Ісуса Христа та відкинули Його. Матей намагається не обтяжувати відповідальністю за смерть Ісуса римлян і Пилата, бо сам народ відповідальний

за неприйняття і відкинення посланого до них Месії. Спільнота віруючих в Ісуса Христа стає спадкоємницею давнього Ізраїля, без уваги на різницю походження: «багато прийде зо сходу й заходу, і засядуть з Авраамом, Ісааком та Яковом у Царстві Небесному, а сини царства будуть викинуті геть...» (8,11-12). «Відніметься від вас Царство Боже й дасться народові, що буде приносити плоди його» (21,43).

Вдруге слово «Церква» з'являється у повчанні Ісуса учням, щоб не відразу зверталися у різних непорозуміннях до найвищого авторитету Церкви, а могли погоджувати справи на рівні особистих взаємин, а до провідників Церкви відкликалися як до останньої інстанції (18,17). Церква, як спільнота Божого народу, об'єднана навколо Христових апостолів, є започаткуванням Божого Царства на землі і подорожує в часі до остаточного його здійснення. Цей час є, з волі воскреслого Христа, часом внутрішнього вдосконалення та місії (28,19-20).

Використання пророцтв Старого Завіту

Особливістю Євангелія від Матея є характерне лише для нього використання Старого Завіту для кращого вияснення особи та місії Ісуса Христа. Звернення до текстів

■ *як МОЙСЕЙ підняв змія в пустелі, так СИН ЧОЛОВІЧИЙ...*

■ *...і буде одне стадо і один Пастир*

Першого Завіту є спільною рисою усіх авторів Євангелій та цілої новозавітної літератури. Але в Матея цитати набирають особливої форми, яку прийнято називати формулою цитування, як у Мт 1,22: «А сталося все це, щоб здійснилось Господнє слово, сказане пророком...». Таких місць є близько десяти, крім інших цитат та пов'язань зі Старим Завітом: Мт 2,15.18.23; 4,15-16; 8,17; 12,18-21; 13,35; 21,5; 27,9-10.

Це не лише стилістичний засіб автора, а й наслідок осмислення ним Христового приходу, як остаточного і найважливішого етапу в історії Божого об'явлення та в реалізації Божого задуму. У цьому Матей виявляє себе вправним знавцем давнього і нового в Божому об'явленні. Так що наведені Матеєм Христові слова (13,52) можна віднести якраз до нього як автора: «Ось чому кожний книжник, навчений про Небесне Царство, подібний до господаря дому, який виймає із свого скарбу нове і старе».

Це тільки найважливіші теми, найбільш характерні для першого Євангелія. Для їх поглиблення запрошуємо читачів до уважного прочитання його ще раз, використовуючи поданий у статті матеріал і вказівки.

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ ЩОДО ДЕЯКИХ АСПЕКТІВ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ВІРОВЧЕННЯ ПРО ЦЕРКВУ

СВЯЩЕННА КОНҐРЕҐАЦІЯ ВІРОВЧЕННЯ
неофіційний переклад

ВСТУП

Другий Ватиканський Собор, завдяки догматичній Конституції Lumen Gentium та Декретам про Екуменізм (Unitatis redintegratio) і про Східні Церкви (Orientalium Ecclesiarum), зробив значний внесок у оновлення католицької еклезіології. Також і Вселенські Архиєреї, у свою чергу, намагалися поглибити це вчення і подати вказівки щодо впровадження його в життя: так зробив Павло VI в Енцикліці Ecclesiam suam (1964) та Іван Павло II в Енцикліці Ut unum sint (1995).

Подальші дослідницькі зусилля богословів, які базуються на цих документах, і які мають на меті все краще пояснити різні аспекти еклезіології, знайшли своє втілення у численних творах на дану тему. Дана тематика, насправді, виявилась дуже плідною, хоча іноді виникала необхідність краще пояснити деякі питання, або вдаватися до пригадувань так, як це було, наприклад, у Декларації Mysterium Ecclesiae (1973), у Посланні до Єпископів Католицької Церкви Communionis notio (1992) та у Декларації Dominus Iesus (2000) — всі вони видані Конгрегацією Віровчення.

Великий обсяг даного аргументу та новизна багатьох тем і надалі спонукають до богословських роздумів, даючи поштовх для появи нових внесків, які іноді трактуються помилково. Це породжує непорозуміння та сумніви. Деякі з них взяла до уваги Конгрегація Віровчення. Дана Конгрегація бажає дати свою відповідь на дану проблему, з точки зору віровчення католицької Церкви, пояснюючи справжнє значення деяких висловів еклезіологічного характеру, яким загрожує хибне розуміння під час богословської дискусії.

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ

Перше запитання: *Чи Другий Ватиканський Собор змінив попередню доктрину Церкви?*

Відповідь: Другий Ватиканський Собор не бажав змінювати цю доктрину і не змінив її, він мав на меті розвинути, поглибити і докладніше її пояснити.

Саме про це з великою ясністю говорив Папа Іван XXIII на початку Собору[1]. Папа Павло VI, під час проголошення Конституції Lumen Gentium, підтвердив це наступними словами: «Найкращий коментар, який можемо тут зробити, це ствердити, що проголошення цієї Конституції насправді нічого не міняє у традиційному віровченні. Те, чого бажав Христос, бажаємо і ми. Те, чого Церква навчала протягом тисячоліть, того навчаємо і ми. Різниця тільки в тому, що сьогодні ми подаємо як вчення те, чим Церква раніше просто жила. Те, що раніше було предметом роздумів, дискусій і, частково, протиріч, сьогодні знаходить своє вираження у чітко сформулюваному вченні»[2]. Єпископи постійно наголошували на важливості цього наміру і намагалися впроваджувати його в життя.

Друге запитання: *Як потрібно сприймати вислів про те, що Христова Церква перебуває (subsistit in) в Католицькій Церкві?*

Відповідь: Христос «заснував на землі» єдину Церкву і встановив її як «видиму громаду і духовну спільноту»[3], яка існувала та існуватиме завжди, від свого початку та протягом історії, та в якій залишилися і залишаться всі елементи, встановлені

Христом [4]. «Такою є єдина Христова Церква, яку визнаємо у Символі Віри як єдину, святу і апостольську (...). Ця Церква, встановлена у цьому світі і впорядкована як спільнота, перебуває (subsistit in) в Католицькій Церкві, під проводом наступника Святого Апостола Петра і єпископів, що з ним у сопричасті»[5].

У догматичній Конституції Lumen Gentium [8] слово «перебуває» вказує на безперервну історичну тривалість та на постійність всіх елементів, встановлених Христом у Католицькій Церкві, у якій дійсно присутня Христова Церква на цій землі.

Згідно з католицьким віровченням, можна з повним правом стверджувати, що Христова Церква, є присутня і діє у Церквах та в церковних спільнотах, які ще не перебувають у повному сопричасті з Католицькою Церквою, завдяки елементам освячення і правди, які в них присутні. Слово ж «перебуває» можна вживати тільки щодо Католицької Церкви, тому що воно вказує на ознаку єдиності, яку визнаємо у Символі Віри (вірю в «єдину»); і ця «єдина» Церква перебуває в Католицькій Церкві.

Третє запитання: *Чому вживається слово «перебуває» (subsistit in), а не просто «є»?*

Відповідь: Використання цього слова, яке вказує на повну ідентичність Христової Церкви з Католицькою Церквою, не змінює доктрину Церкви. Його застосування пояснюється тим, що воно ясно виражає ту правду, що поза Церквою «існують численні елементи освячення та істини», «які, як властиві дари Христової Церкви, спонукають всіх до католицької єдності»[6].

«Тому самі ці відокремлені Церкви та спільноти, навіть якщо вони, як ми вважаємо, і мають вади, все ж таки в таїнстві спасіння не позбавлені свого значення та ваги. Тому що Дух Христа не відмовляється використовувати їх як засоби спасіння, сила яких походить від самої повноти благодаті та істини, дорученої Католицькій Церкві»[7].

Четверте запитання: *Чому Другий Ватиканський Собор вживає назву «Церква» щодо Східних Церков, які не перебувають у повній єдності з Католицькою Церквою?*

Відповідь: Собор бажав зберегти традиційну назву. «Оскільки ці Церкви, незважаючи на їхню відокремленість, зберігають правдиві Святі Тайни і передусім, через апостольське наступництво, Святі Тайни Священства і Євхаристії, завдяки яким вони до сьогодні перебувають у тісній злуці з нами»[8], вони заслуговують на титул «помісних або місцевих Церков»[9] і їх називають Церквами-сестрами помісних Католицьких Церков.

«Тому, через відправу Господньої Євхаристії, Божа Церква розбудовується і зростає у цих окремих Церквах» [10]. Але, оскільки, єдність з католицькою Церквою, видимим головою якої є єпископ Рима і наступник Апостола Петра, не є тільки окремим зовнішнім додатком до помісної Церкви, а вважається одним з її найсуттєвіших внутрішніх елементів, помісна Церква тих, шанованих ними, християнських громад терпить, все-таки, нестачу.

З іншого боку, внаслідок розколу між християнами, католицька універсальність, властива Церкві, яку провадить Наступник Святого Апостола Петра і єпископи у сопричасті з ним, наштовхується на перешкоду на шляху до своєї повної реалізації в історії.

П'яте запитання: *Чому документи Собору і пізніші тексти Вчительського уряду не називають «Церквами» християнські спільноти, засновані під час Реформи 16-го століття?*

Відповідь: Тому що, згідно католицького віровчення, ці Спільноти не мають апостольського наступництва у Святій Тайні Священства, і тому їм не вистачає суттєвого

елементу для того, щоб називатися Церквами. Згадані церковні спільноти, які, передусім через відсутність священства, не зберегли первинну і цілковиту сутність Євхаристійного Таїнства, згідно католицького віровчення, не можуть називатися «Церквами» в повному значенні цього слова [11].

ПОСИЛАННЯ

[1] Іван XXIII, Промова від 11 жовтня 1962: «...Собор... має на меті передати католицьке віровчення чистим і цілісним, без будь-яких змін ... Але в наш час необхідно, щоб все християнське віровчення, у всій його цілісності було прийняте всіма з новим запалом, ясністю та спокоєм. Необхідно, щоб всі ті, хто має християнський, католицький і апостольський дух, зробили крок вперед в напрямку глибшого та докладнішого розуміння того самого віровчення... Це стале і незмінне віровчення, якому належиться послух у вірі, потрібно досліджувати і пояснювати в той спосіб, який відповідає вимогам нашого часу. Одна річ – це сутність спадщини віри, тобто тих правд, які містяться у нашій шанованій доктрині, а інша річ – це спосіб, в який ці правди проголошуємо, але завжди в тому самому розумінні і з тим самим значенням».

[2] Павло VI, Промова від 21 листопада 1964.

[3] Пор. II Ватиканський Собор, Lumen Gentium, 8.1.

[4] Пор. II Ватиканський Собор, Unitatis redintegratio, 3.2; 3.4; 3.5; 4.6.

[5] II Ватиканський Собор, Lumen Gentium, 8.2.

[6] II Ватиканський Собор, Lumen Gentium, 8.2.

[7] II Ватиканський Собор, Unitatis redintegratio, 3.4.

[8] II Ватиканський Собор, Unitatis redintegratio, 15.3.

[9] II Ватиканський Собор, Unitatis redintegratio, 14.1.

[10] II Ватиканський Собор, Unitatis redintegratio, 15.1.

[11] Пор. Конгрегація Віровчення, Dominus Iesus, 17.2.

ОБОВ'ЯЗОК ПІДТРИМУВАТИ ЖИТТЯ

Підготувала Світлана ДУХОВИЧ

Священна Конґреґація Віровчення оприлюднила 14 вересня відповіді на питання, представлені Єпископською Конференцією Сполучених Штатів Америки стосовно переривання штучного живлення хворих, які перебувають тривалий час у коматозному стані, тобто у так званому «вегетативному стані», існуючи на рівні рослини.

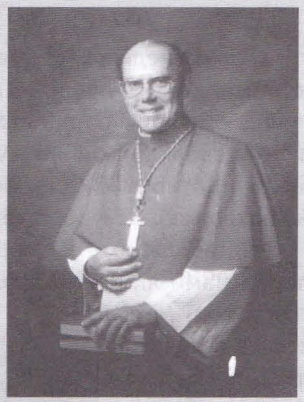

кардинал ЛЕВАДА

У документі, який підписав Префект Священної Конґреґації Віровчення, кардинал Левада та Секретар Амато, йдеться про те, що забезпечення, навіть у штучний спосіб, питтям та харчуванням пацієнтів, які перебувають у такому стані, належить до морального обов'язку підтримання життя, адже в такий спосіб запобігається стражданням і смерті, які були б викликані голодом і спрагою. Пацієнт у «тривалому вегетативному стані» є особою, зберігає свою людську гідність, а тому йому належиться звичайне і відповідне піклування, яке включає постачання пиття та харчів, також і в штучний спосіб. Ці відповіді Священної Конґреґації Віровчення схвалив Папа Венедикт XVI.

базиліка Святого Петра в Римі

ПАПА ВЕНЕДИКТ XVI ПРО БОЖИЙ ЗАДУМ СОТВОРЕННЯ

На зустрічі Папи Венедикта XVI з італійським духовенством, яка відбулася 24 липня на півночі Італії, Святіший Отець вже вкотре порушив тему еволюції, стверджуючи, що немає ніяких протиріч між створенням та еволюційною теорією. «Існує багато наукових доказів, які підтверджують еволюцію. Вона постає перед нами як реальність, яку ми повинні сприймати, і яка збагачує наше знання про життя і про буття як таке». Папа нагадав, що еволюційне вчення не дає відповіді на всі запитання про те, звідки все походить? І яким чином починається все життя, яке вкінці веде до появи людини? Ці слова підтверджують позицію вчення Івана Павла II.

■ *Папа повчає*

Папа Венедикт XVI говорив про існування творчого розуму, який існував вже перед нами. Цього разу Святіший Отець по-іншому підійшов до теми існування задуму всесвіту, яку він часто заторкав, відкидаючи ідею, згідно якої все є плодом чистої випадковості, і захищаючи ідею існування розумного задуму всесвіту. Визнавати існування розумного проекту означає стверджувати, що гармонія природи і її перетворення відповідають задумові Бога-Творця. Це завжди стверджувала Церква. Але Папа не має жодного наміру пояснювати, як це все відбулося.

Дехто вважає, що Папа Венедикт XVI своєю промовою хотів надати вартості так званій теорії *Розумного Задуму* (Intelligent Design), яка в останні роки розвинулася в Сполучених Штатах, і згідно з якою, існують зовнішні втручання у природу, які сприяють утворенню складних структур, які, в свою чергу, належать до загального задуму. Сама в собі теорія Дарвіна виключає існування задуму, і навіть поява людини для цієї теорії — це випадкова подія. Натомість еволюційна теорія, яка відкрита на Творця, визнає, що Божий задум щодо творіння може реалізуватися через природний хід подій, без чудодійних втручань, які давали б ходу подій той чи інший напрямок. Єдине пряме втручання Бога стосується людської душі. Сам Бог не реалізує події, а робить так, щоб вони реалізувалися.

У своїй промові у Реґенсбургському університеті Святіший Отець Венедикт XVI говорив про наукову ріціональність природи. Ми можемо спостерігати її у витонченій гармонії різних природніх сил, не тільки між космічними тілами, а й на анатомічному, молекулярному та на клітинному рівнях. Ця раціональність природи дає зрозуміти, що існує вищий творчий розум, і що всі речі сотворені з певним наміром, який їх перевищує. Таке ствердження — це не випробуваний доказ, а логічний висновок. Отже, наукова раціональність є закладеною в природі і вказує на те, що все відбувається у ній згідно з вищим задумом.

ВІЗИТ ПАПИ ВЕНЕДИКТА XVI В АВСТРІЮ: ЯК ДОБРЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ ЗЕРНО, ЙОГО СЛОВА ВПАЛИ НА РОДЮЧИЙ ҐРУНТ ЛЮДСЬКИХ ДУШ

Підсумки візиту Апостольської подорожі Святішого Отця Венедикта XVI до Австрії, яка завершилась у неділю, 9 вересня 2007 року, за слова о. Федеріко Ломбарді, Генерального Директора Радіо Ватикану та Директора Ватиканського Прес-центру, є дуже позитивними. Папа заторкнув важливі для життя Церкви теми, які, як добре євангельське зерно, впали на родючий ґрунт людських душ. Осягнуто мету, поставлену австрійською Церквою та самим Святішим Отцем. Слова Папи були не лише моральним повчанням, а живим закликом «споглядати на Христа», у Ньому знайти натхнення й силу до насправді християнського життя.

■ *папа Венедикт XVI*

Під час паломництва до Марійського відпустового місця Маріяцель, Святіший Отець зустрінувся із священиками, ченцями і черницями, семінаристами та посвяченими Богові особами. Папа звернувся до них із закликом бути віддзеркаленням Божественного світла, яке сяє серед світу ілюзорних світил.

«Дорогі друзі, як священики, монахи й монахині! Ви є слугами і слугинями післаництва Ісуса Христа. Як дві тисячі років тому Ісус покликав деяких осіб до того, щоб іти за Ним, так і в наш часи молоді люди, почувши Христовий поклик, захоплені Ним і спонукані бажанням віддати своє життя на служіння Церкві і ближнім, вирушають у дорогу. Вони не бояться іти за Христом і хочуть бути Його свідками. Іти за Христом — це рискована справа, адже зажди загрожує гріх, брак свободи і дезертирство. Тому усім богупосвяченим особам потрібно Божої благодаті, яку Пречиста Діва Марія отримала в повноті. Треба навчитись споглядати на Христа так, як це робила Пресвята Богородиця, для Якої Ісус був критерієм і виміром. Господь кличе богопосвячених осіб увійти у складну дійсність світу, щоб співпрацювати у побудові Божого Царства. А це проявляється в усій багатогранності служіння посвячених Богові осіб.

Священикам і богопосвяченим особам Папа вказав, як вони мають давати свідчення світові. Він наголосив, що осередком посланництва Ісуса Христа і кожного християнина є звіщення Царства Божого. Це звіщення в ім'я Христа означає для Церкви, для священиків, для монахів і монахинь і для всіх охрищених зобов'язання бути присутніми у світі, як свідки Господні.

«Давайте свідчення, що існує сенс, вкорінений у творчій любові Бога, чиніть опір усякі нерозважності та розпачі, — сказав Святіший Отець. — Будьте разом із тими, що

■ адорація Найсвятіших Тайн

шукають цього сенсу, які прагнуть надати позитивного значення своєму життю. Молячись і прохаючи Бога, ви стаєте речниками тих, що шукають Бога, що до Господа прямують. Давайте свідчення надії, яка всупереч тихому чи неприхованому розпачу вказує на Божу вірність і підтримку. Тому будьте з тими, які згинаються під тягарем важкої долі і самі не можуть звільнитись від своїх тягарів. Дайте свідчення Любові з великої літери, що віддала Себе у жертві за людей і, таким чином, перемогла смерть. Нехай світить ваше світло в суспільстві, в політичному житті, у світі економіки, культури та науки, — сказав Венедикт XVI до богопосвячених осіб. — Нехай це буде маленький світильник серед стількох ілюзорних світил, однак, він отримує свою силу і свій блиск від великої ранішньої Зорі — від воскреслого Христа, а Його світло сяє і ніколи не зайде».

«Йти за Христом — означає поділяти Його думки і почуття, засвоювати спосіб Христового життя. На це вказує Послання святого апостола Павла до Филип'ян: «Майте ті самі думки, які були в Христі Ісусі» (див. Фил 2,5). Вдивляючись у Христа, великого Вчителя життя, Церква відкрила три характеристики, які, згідно з традицією, називаємо «євангельськими радами». Вони стали вирішальними елементами життя, повністю посвяченого наслідуванню Христа, а це убожество, чистота і послух».

Святіший Отець окремо зупинився на кожній з євангельських рад.

Ісус Христос, багатий усім Божим багатством, став убогим задля всіх людей. Хто хоче беззастережно йти за Христом, мусить відмовитись від матеріальних дібр. Цим убожеством треба жити у Христовому дусі: стаючи внутрішньо вільними для Бога і ближніх.

■ богослуження у катедрі Відня

«Пийте з неї всі, це є кров Моя Нового Заповіту...»

Щоб правильно зрозуміти, що означає євангельська чистота, треба розпочинати від її позитивного змісту. Також і це зможемо зрозуміти, вдивляючись у Христа. Життя Ісуса Христа було спрямоване до Бога і до людей. Із Святого Письмо пізнаємо Його як особу молитви. У Своєму післанництві Він у чистий, неподільний спосіб звертався до людей. У Його ставленні до людей не було навіть і сліду особистого інтересу чи егоїзму. Ісус любив людей так, як любив небесного Отця. «Обіти неодруженості і чистоти не означають для священиків і монахів індивідуалізму. — підкреслив Папа. — Вони урочисто обітують повністю і беззастережно служити Божому Царству. Таким чином священики та богопосвячені особи стають людьми надії: повністю покладаючись на Бога, вони вказують, що Бог для них є дійсністю і тим самим вказують на присутність Божого Царства у світі».

приношення під час Служби Божої

Говорячи про чернечий послух, Венедикт XVI вказав на Ісуса, Який протягом усього Свого життя був слухняний небесному Отцеві, в усьому виконуючи Його волю. Насправді вільним є той, хто пов'язує свою волю з Божою. Бути послушним Богові і виконувати Його волю немає нічого спільного з примусом і втратою своєї самобутності. У конкретний спосіб Ісус присутній в Церкві — Його містичному Тілі. Тому послух Божій волі, послух Христові у конкретний спосіб повинен виявлятись у послусі Церкві

Зустріч із посвяченими Богові особами в Австрії Венедикт XVI закінчив, цитуючи молитву святого Ігнатія з Лойолі: «Візьми, Господи, і отримай всю мою свободу, мою пам'ять, мій розум та всю мою волю, все, чим я є і чим володію; це все я отримав від Тебе, Господи, і назад віддаю Тобі: все є Твоїм, керуй усім цим, згідно із Твоєю волею; дай мені тільки Свою любов і благодать, мені цього повністю вистачить і не прошу в Тебе нічого іншого».

ВІРИТИ РАЗОМ З ДІТЬМИ: ХРИСТИЯНСЬКІ ЗАСАДИ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

о. Прокопій ЛОТОЦЬКИЙ, ЧСВВ,
Рим, Італія

Усі віруючі батьки бажають, щоб їхні діти стали практикуючими, зрілими, дорослими християнами, і тому вкладають чимало зусиль у те, щоб діти отримали відповідну релігійну освіту. Справжній зрілий християнський характер проявляється у відповідному релігійному знанні, духовному прагненні до добра та вмінні здійснити ці знання та відчуття у своїй поведінці. Самі батьки та вихователі повинні усвідомлювати та розуміти різнорідні духовні потреби молодої людини, та дбати про три головні аспекти виховання християнського характеру: передавання релігійної освіти, плекання її емоційного сприйняття та заохочування до активного християнського життя.

У розмовах з молодими людьми часто виявляється, що їхнє знання християнської віри не лише недостатнє, але й повне недоладностей. Не можемо цьому дивуватись, бо навіть серед дорослих людей з вищою освітою, зокрема серед педагогів, знайдемо таких, які сумніваються у божестві Ісуса Христа, у Його правдивій присутності у Святих Тайнах... Чимало людей вважає, що ніхто не має права казати, як вони мають вірити, твердять, що мають право приймати християнське вчення так, як їм до вподоби, відкидаючи те, що їм не відповідне. І такі, з різних причин нестійкі у вірі люди, займаються вихованням дітей та молоді, часто навіть не усвідомлюючи слабкості своїх знань.

■ *коли батьки моляться, діти беруть приклад з них*

Розмовляючи з учнями старших класів нерідко доводиться їм пояснювати, що не тільки їхні батьки, але часто й учителі є жертвами неповних, або взагалі відсутніх релігійних знань. У наш час, коли, дякувати Богові, уже закінчилось переслідування віри, кожен християнин, звичайно, в міру своїх можливостей, відповідальний за збагачення своїх релігійних знань, а цьому допомагає і релігійна преса, і книжки, і радіо, і проповіді, і участь у парафіяльному житті. Викладачі етики повинні бути належно приготованими до цього важливого завдання. Не досить тільки викладати теорію. Треба пояснювати, чому Церква дотримується певних моральних засад і навчити їх вводити у практику.

Думаю, що ніхто не заперечить необхідності релігійної освіти, але не можемо забувати також і про те, що саме передавання релігійних знань не завершує християнського виховання дітей та молоді.

Духовне виховання набагато важче окреслити, аніж релігійне. Освіта, навіть і релігійна, більше пов'язана з розумом, із засвоєнням знань, з обрядом, а релігійне виховання визначається внутрішнім почуттям глибокого зобов'язання супроти Бога і своєї віри, з душею, з надземним почуттям, яке оживляє релігійне знання.

Релігія вчить про Бога, а духовність спрямовує до усвідомлення Його присутності у нашому особистому, сімейному й громадському житті. Релігійна освіта без духовності — порожня і недовготривала. Але, з іншого боку, релігійне знання створює основу, на якій розвивається духовність. Необхідне одне й друге!

Батьки, які розуміють важливість духовного виховання, молитвою плекають його ще перед народженням дитини. А немовлятко з'єднане з своєю вірою. Немовлятко підсвідомо сприймає звук церковного співу і дзвонів, запах свічок і кадила, кольори та форми ікон. Вдома діти також повинні відчувати присутність Бога, бачачи образи та ікони, беручи участь у молитвах вранці, перед сном і перед їжею, спостерігаючи християнську любов між членами родини та привітність до чужих.

Чим старші діти, тим старанніше батьки повинні дбати про духовну атмосферу у сімейному житті. Перш за все, вони мусять дбати про власне духовне життя, бо ж їхній приклад має вирішальний вплив на духовний розвиток дітей. Коли діти бачать, що їхні батьки моляться, зберігають пости, беруть участь у Святій Літургії, приступають до Сповіді та Святого Причастя, коли помічають, що все це виконується старанно, врочисто та із щирою любов'ю до Бога, то в них зроджується пошана до релігії і до духовного життя, зростає бажання наповнити такою духовністю також і власне життя.

Катехити та викладачі християнської етики також беруть участь у духовному вихованні, коли духовними науками оживляють навчання релігійних правд. Але не вистачить тільки старатись подати релігійну освіту, навчити релігійних правд, все це мусить бути збагачене духовними науками. Учні потребують доказів, що також і в наші часи можна жити по-Божому, як, наприклад, Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький, який від щирого серця прощав своїм переслідувачам та допомагав їм у потребі, чи як

■ *Вдома діти повинні відчувати присутність Бога*

Мати Тереза з Калькутти — уособлення християнського милосердя. Такі люди здобувають пошану не лише серед віруючих християн, але й серед народів усього світу.

Учні немало користають з розповідей про духовні переживання своїх вихователів, катехитів чи вчителів релігії. Треба дати учням нагоду розпитувати, як їхні вчителі розв'язували свої глибші духовні чи моральні проблеми. Під проводом вчителя, наставленого на духовне виховання, діти можуть відчути силу спільної молитви і навчитись розпізнавати Божу присутність у своєму житті. І тільки тоді абстрактне знання зв'яжеться із практичним переживанням, створюючи міцну основу для християнської поведінки — необхідної частини християнського характеру.

Наша поведінка відображає нашу духовність, наш внутрішній світ. Якщо молодь помітить, що поведінка вчителя релігії чи етики не відповідає навчанням віри, то відкине усе релігійне навчання, слушно називаючи своїх вихователів лицемірами. В цьому й полягає одна з причин конфліктів, які хвилюють нашу молодь.

Діти швидко помічають щирість чи нещирість у словах та поведінці батьків чи вчителів, у їхніх стосунках з іншими людьми.

■ *найважливіше релігійне й духовне виховання проходить у родинному колі*

Чи вони оцінять глибину віри своїх батьків, які виконують свої християнські обов'язки тільки тоді, коли їм це вигідно? Що будуть думати діти, яких вчать про любов до ворогів, прощення гріхів, терпеливість, чесність, якщо не бачитимуть у своєму оточенні живого прикладу цих чеснот?

Іноді ми чекаємо на особливу нагоду, щоб виявити якусь «героїчну» чесноту, а діти бачать наш приклад у буденному житті. Наприклад, коли останній раз ми дійсно радісно вітали несподіваних, та може не дуже зручних у даний час гостей? Коли запросили подорожніх переночувати в нас? Коли востаннє відмовились від якоїсь своєї власної зручності, пожертвували свій час для добра інших? Чому буває так важко поділитись матеріальним добром з тими, хто має менше від нас?

Діти повинні бачити, що дорослі чесно стараються виконати свої християнські обов'язки, хоч це може бути й нелегко, бо кожна людина схильна до гріхів. Діти мусять таксж бачити й те, що дорослі постійно ведуть боротьбу із своїми недоліками, не приносять до церкви, щоб воно змалку було дозволяють, щоб невдачі їх знеохотили. Якщо діти знайдуть такий приклад своїх батьків та вихователів, то зрозуміють цінність постійних і вірних зусиль, щоб бути християнами, тобто послідовниками Ісуса Христа, у справжньому значенні цього слова.

Хоч найважливіше релігійне й духовне виховання проходить у родинному колі, дуже багато малих дітей виховуються у цілоденних садочках, під опікою чужих людей. Робота та побутові турботи часто не дозволяють батькам присвятити вихованню дітей стільки часу, скільки вони потребують. І тут виринає величезна потреба передати дітям багату духовну спадщину нашого народу. Кожна вчителька у дитячому садочку має небувалу можливість допомогти дітям не тільки познайомитись з Богом, але й полюбити Його.

Мала дитина проявляє природне зацікавлення до всього. Вміння підхопити і використати цю природну схильність дитини для того, щоб відкрити перед нею Божий світ — це велике завдання тих, хто виховує маленьких дітей у садочках чи інших закладах. Не всі вчителі чи вихователі дитячих садочків, а навіть і молодших класів, вміють собі дати раду з релігійним вихованням дітей.

Щоправда, в дитячих садочках релігія не є окремим предметом, але вона повинна бути втілена в кожний аспект навчання і виховання. Найуспішнішим підходом до християнського виховання дитини є використання так званого «повчального моменту», а це означає бути готовим пов'язати якусь думку про Бога з подією чи переживанням дитини у даному моменті. Наприклад, коли дитина захопиться красою метелика, можна звернути увагу на те, що таким гарним його створив Господь Бог; підкреслити, яким Бог є розумним і добрим, що створив таку красу.

У сучасному світі діти звикли до постійного руху, звуків та зображень, які їм приносить телебачення та радіо. Однак, навіть і маленькій дитині потрібні спокій, тиша, щоб послухати «чи Бог говорить до мене?». У такі тихі хвилини, що є хвилинами справжньої внутрішньої молитви, хоча ще й не

усвідомленої, діти вміють відчути Божу любов до них. Легкий шелест листя на дереві — це Святий Дух до нас шепоче. Веселка на небі — це обіцянка Божої любові. Коли прислухаємось до биття власного серця — чуємо Божий голос: «Я люблю тебе!»

Або, наприклад, влітку ми відсвяткували два найголовніші празники: Преображення Господа нашого Ісуса Христа та Успіння Пресвятої Богородиці. Як радо діти готували разом з батьками кошичок з фруктами на перший празник і квіти та зілля — на другий!

Чи, наприклад, на 27 вересня, у день Воздвиження Чесного Хреста, вихователька може принести хрест і червоні квіти, якими діти самі прикрасять цей хрест. Вихователька навчить дітей робити знак святого хреста і складати доземний поклін.

У жовтні відзначаємо празник Покрова Пресвятої Богородиці — це особливо урочисте свято, коли вшановуємо Богородицю, прикрашаючи Її ікону та молячись «Богородице Діво».

Такі й подібні пояснення та молитовні хвилини дозволяють дітям навчитись усвідомлювати присутність Бога у своєму житті, у кожній його хвилині й події.

ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА НАВЧАЄ ЖИТТЯ

Розмову провела Галина ГАВРИЛЮК

Початок осені асоціюється передусім із навчанням. Першовересневе свято, першачки з бантиками, осінні квіти... Перша неділя жовтня — це День учителя. Осінь — це, безперечно, пора, коли діти і молодь починають новий навчальний рік — час для інтелектуального та духовного розвитку. Вже 15 років на території Львівщини у школах викладають християнську етику. А от на Сході — лише близько двох... Тож в цей осінній час ми вирішили поговорити з вчителем християнської етики — Надією Михайлівною Гаврилюк — про її предмет. Як він зароджувався, реформу-вався, з якими труднощами стикається вчитель такої особливої науки. Чому у школі так потрібна християнська етика...

Надія Михайлівна ГАВРИЛЮК, вчителька християнської етики

— Надіє Михайлівно, скільки років випрацюєте вчителем християнської етики? Коли саме держава дала дозвіл на викладання такого предмету?

— Я працюю 15 років у СЗШ №6 м. Черовнограда. Було прийняте рішення обласною адміністрацією Львівської, Івано-Франківської і Тернопільської областей про викладання цього предмету. А цього року вийшла вже міністерська програма для 5-6 класів. Тобто ми працюємо і за регіональною програмою, і за міністерською.

— Скажіть, а де ви отримали спеціальну освіту, щоб мати можливість викладати християнську етику?

— Потрібно закінчити чотирирічні катихитичні курси і обов'язково мати педагогічну освіту. У нас курси проводив отець

■ *діти уважні...*

Йосафат Воротняк, були священики з-за кордону.

— Як у вас виникла ідея стати вчителем християнської етики? У 90-х рр. ви, очевидно мали іншу освіту?

— У мене така мета з'явилася після того, як я водила свою дитину на катихизацію до Червоноградського монастиря оо. Василіян. Її тоді проводила сестра Магдалина. До того часу я сама фактично була не катихизована. Була хрещена, але абсолютно не усвідомлена того, у що я вірю і чому я вірю. Тоді я перейнялася вченням про Бога. Я вважаю, що це було Господнім покликанням.

— Ви не боялися того, що це зовсім новий предмет, що держава дуже нестабільна?

— В той час викладання етики підтримав директор нашої школи — Роман Броніславович Ковалик. І я мала бажання викладати цей предмет. Фактично тоді я катехизхувала усю школу. Було дуже тяжко. Перший рік мене не сприймали, не розуміли, коли я заставляла молитися, вчила дітей. Але, на мою думку, це все була робота злого духа.

— Чи видаються у нашій державі спеціальні підручники для вивчення християнської етики?

— Так, звичайно, вони є для кожного класу. Підручник до помагає, але його самого є мало. Я використовую багато інших дидактичних матеріалів, оповідань зокрема. Журнал «Місіонар» дуже допомагає вчителям християнської етики. Етика — це предмет, що постійно пов'язаний із життям. На кожен урок можна використовувати приклади, які є у державі, довкола нас. Так, як Ісус Христос використовував метод аналогії, порівняння із життя, розказував притчі, так само вчитель християнської етики не може опиратися тільки на Біблію. Цей предмет не вчить, він виховує.

— Чи змінювалась навчальна програма християнської етики? Чи пов'язана вона з іншими предметами?

— На початку 90 рр. була програма Львівської обласної адміністрації. Спочатку я дітям подавала основи катихитичних знань. Зараз є таке поняття як між предметні зв'язки. Наприклад, у початкових класах була тема про створення світу, ми її пов'язували із музикою, малюванням. Діти співають пісні із рухами, малюють у зошитах. У старших класах предмет етики пов'язаний з історією, біологією, літературою.

— А чого навчає християнська етика дітей середніх та старших класів?

— У 5 класі — Старий Завіт, біблійні оповідання. На прикладі отих Старого Завіту

■ *...зацікавлені*

ми виховуємо у дітей моральні цінності. 6 клас — вивчення притч. У 7 класі вчимо про те як Ісус Христос впливає на людину, а також життя святих. 8 клас — Божі заповіді, 9 — людина і світ, наприклад, є такі теми як «покликання людини», «види покликання», «вибір між добром і злом», «зрілість і вдосконалення людини», «дружба і товаришування». 10 клас — це етика подружнього та родинного життя, 11 — основи християнського світогляду та моралі, ми розглядаємо нагірну проповідь Ісуса Христа, блаженства, моральні небезпеки сучасного суспільства. також наприкінці 11 класу учні вивчають релігії світу.

— З якими дітьми, на вашу думку легше працювати — маленькими чи більш дорослими?

— Звичайно, що маленькі діти більш слухняні, вони більше цінують Боже слово, їхні серця відкриті. Коли я йду вулицею і чую багато голосів: «Слава Ісусу Христу!», я розумію, що мушу працювати, моя праця потрібна. Старші діти зіпсуті сьогоднішнім світом, вони легко піддаються негативному впливу. Не всі, звичайно, але таких є багато. В школі, принаймні, на уроці вони хоча б раз на тиждень помоляться. Багато дітей покинуті на призволяще, їхні батьки виїхали на заробітки. А ми, вчителі повинні працювати у такій важкій ситуації, що створена у нашій державі.

— Чи допомагає якось держава?

— Ми не маємо жодної підтримки. Минулого року, коли В.Ющенко видав наказ про викладання християнської етики, С.Ніколаєнко (*Міністр освіти* — ред.) «кричав гвалт», коли в одній із Київських шкіл ввели урок християнської етики. За його словами, потрібно викладати лише загальнолюдську мораль у 5-6 класах. Зараз є розроблена ця програма, там все намішано — трішки уривків з Біблії, трошки притч, загальні теми.

— Були тенденції перетворити християнську етику у релігієзнавство?

— Було по-різному. Певний час дітям хотіли викладати усі релігії світу. По суті, тоді б вони нічого не знали толком. Діти повинні знати і вивчати насамперед свою, рідну релігію. Ми працюємо лише завдяки обласному Управлінню освіти, є комісія з питань християнської етики. Після наказу Ющенка етику ввели у всіх класах. А тепер в державі нема ладу. Деяким вчителям скорочують години, замість обов'язкових годин етики вводяться факультативи — раз на два тижні учні, нібито, мають приходити на гурток. В нашій школі, на щастя, ситуація не така плачевна. Ми маємо варіативну і державну частину предметів у школі. Якби етика належала до державних предметів, її б викладали у кожному класі.

— А в інших областях, зокрема на сході України християнська етика викладається?

— Після того, як В.Ющенко дав вказівки, етику почали викладати у певних областях. У Львові були навіть організовані курси для тих вчителів зі Сходу.

— Скажіть, чи відрізняється викладання етики від інших шкільних предметів?

— Вчитель християнської етики є, ніби, під рентгеном, він мусить бути зразком для наслідування. Він несе велику відповідальність

■ ...веселі

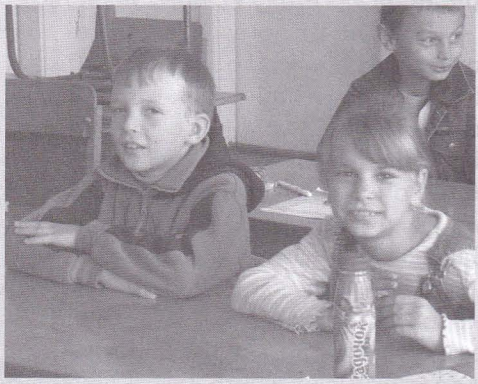

■ ... допитливі

за свої слова, будь-які вчинки.

— Чи є співпраця між вчителем етики і парафіяльним священиком?

— Так, звичайно. Є навіть спеціальна програми, згідно з якою за кожною Червоноградською школою закріплений певний священик. Найперше, парох благословляє дітей свяченою водою у день 1 вересня, перед початком навчального року, читає молитву. Періодично священик приходить до дітей на уроки.

— Яким мало би бути в ідеалі викладання християнської етики?

— Ідеального, мабуть нічого немає у світі. Навіть Ісус Христос не міг навчити усіх людей. Одні йшли за ним, а інші ні. Так само християнська етика усіх не зможе задовольнити. Одні діти слухають слово Боже, а інші не люблять і не приймають його. Було би добре, якби вчитель християнської етики був захищений державою, якби була стабільність.

— Оцінювання дітей відбувається на загальних підставах, ті ж атестації, контрольні роботи?

— Минулого року ми перейшли на таку ж систему оцінювання, як і в інших предметах. Але, на мою думку, це помилка. Етика – це предмет, який не навчає, а виховує. Не залежно від того, на скільки дитина є розумною, скільки може вивчити і запам'ятати, - вона може жити з Богом, ходити до церкви. Якщо дитина не може щось добре розказати, це не значить, що їй потрібно ставити погану оцінку. Учні бувають суперрозумними — знають начальний матеріал, але насправді поводять себе препогано. А ми змушені ставити таким дітям 12 балів. Насправді я, як вчитель, не можу знати, як дитина поводить себе поза межами школи, вдома із батьками. Тому оцінки – не найважливіше.

— У вашій школі діти переважно одної конфесії. Чи можливо, на вашу думку викладати християнську етику і тих школах, де вчаться діти різних вірувань?

— Діти - баптисти чи єговісти можуть написати заяву про звільнення від уроків етики. Хоча деякі діти, що належать до християн-баптистів, залишаються на уроках, єговісти – ніколи. Православні і греко-католики між собою не різняться, не діляться. Тому таких проблем як міжконфесійні суперечки у нас нема. Ми не загострюємо конфлікту. Християнська етика – це не є викладання релігії. Одинакові для всіх – заповіді, Новий Завіт, Старий завіт. Ми не пропагуємось якість конкретні доктрини Церкви на уроках. Стараюсь не зачіпати тем, що конфліктні. Гармонія душі і тіла - це і є основне завдання предмету християнська етика.

ВЕРВИЦЯ В МОЄМУ ЖИТТІ

о. Василь ЗІНЬКО,ЧСВВ

Коли я був вдома, то не раз бачив старих жінок, зокрема латинничок, що мали в руках намистинки. Одного разу нас завели до латинського костелика св. Яна і тоді я побачив, як під час Служби Божої побожні жіночки перебирали в руках намистини: молилися на вервиці. Вдома в нас, здається, ніколи про молитву на вервиці мови не було.

Та коли, при кінці серпня 1934 року мене батько привіз до ліцею Отців Редемптористів у Збоїсках коло Львова, то з перших днів сказали мені товариші, старші ліцеїсти, щоб я собі пішов до розмовниці й у брата монаха купив вервицю.

Як були реколекції, то там було призначено час на вервицю, а я якось не розібрався і прочитав «вербицю». «Що то таке могло б бути?» — я собі подумав. Та коли мені товариші порадили купити вервицю, то й одночасно пояснили, що в ліцеї кожного дня по обіді, як закінчиться перерва, то ходять усі по подвір'ю і спільно, по два студенти, проказують на переміну цю молитву.

Пішов з другим товаришем до брата, а він мені показав цілу в'язанку вервиць. Я вибрав гарну скляну синього кольору вервичку. Тепер я вже міг молитися разом з другими вповні.

Два роки пробув я в ліцеї, але на третій рік порадили мені отці, щоб я трохи відпочив вдома, бо хоч мав, звичайно, перше місце, то вчепилася мене «свинка» і щораз верталася.

У першій половині 1936 року батько для покращення економічного становища, яке було незавидне, відважився покинути Сокаль і податися в інші місця. Зразу думав поїхати на Волинь, бо там була досить дешева та урожайна земля. Багато галичан у тім часі їхали на північно-західні землі України. Та мати спротивилася, бо мала якесь таке упередження до «москалів», бо, до речі, волинські села були сильно змосковщені. Про це я сам переконався, коли працював між волиняками в місіонерській стороні міста Обери (Аргентина). Тоді порадили батькові їхати до Аргентини. Отак, у кінці жовтня 1936 року, ми поїхали до Львова, звідти до Варшави і дощового ранку побачили Балтійське море коло Ґданська. Нас привезли до Ґдині, де нас чекав корабель «Костюшко». Та з вервицею я вже не розставався і проказував її щоденно.

В Аргентині треба було знайти якесь місце проживання. Нас скерували до Чака, де тоді були плантації бавовни. І от ми опинилися на Леґва Вареля, що знаходилося за двадцять кілометрів від містечка Кітіліпі, через яке проходила залізнична лінія у сторону столиці Чака Резистенції. Тут не лише не було нашої Церкви, але й у латинський костел отець Францисканин приїжджав тільки раз на місяць.

Коли батько питав знайомих у містечку, то вони не могли сказати, коли саме приїжджає священик. Взагалі наші люди там мало цікавилися релігійним та церковним життям, хоча всі були хрещені. Отак-то доводилося

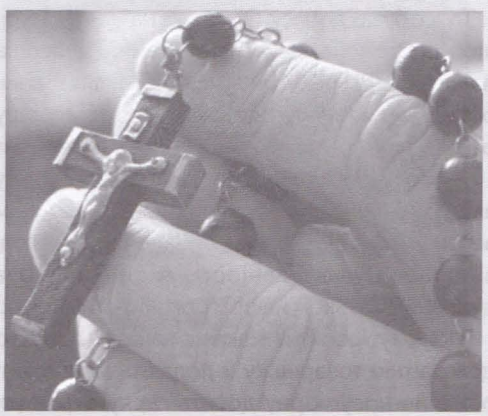

■ *вервиця завжди була зі мною*

проводити неділі та й свята на всій Леґві Варелі.

Ось, як я відзначав день святий. Коло дев'ятої години ранку брав я вервицю і йшов на переднє подвір'я перед нашою хатиною-ліплянкою і проказував вервицю одну, другу й більше. Коли так приблизно з годину помолився, то щойно тоді снідав і їхав чи йшов на прохід.

Були неділі, що проводив при розмові з батьками і волиняком Влодком, а часом вибирався з псом Тіґре на прогулянку до лісу. Ходив, оглядав чагарі і дерева. Цікавився різними родами кактусів, жителями лісу і степу.

■ *о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ*

Не раз сідав на свого коня Мора-Карого і їхав до земляків. Ними були Микола Мотрович, буковинець, та Іван Мороз з Мостиського повіту Галичини. Саме в нього я побачив жовківський «Місіонар» і це стало причиною, що я опинився в Бразилії, у Парані, у місті Прудентополі, де від 1935 року була мала семінарія — ліцей Отців Василіян імені св. Йосипа... Ми тут теж молилися і скляна вервиця зі Збоїськ була моєю невідлучною товаришкою.

Та все буває до часу. От ми вже на кандидатурі, щоб стати монахами-Василіянами. Це перша половина 1941 року. Надходить 15 липня — день облечин в чернечу рясу. Проходять спершу реколекції і о. Іринарх Маланяк, магістр, каже мені:

— Брате Володимире, дайте-но сюди ту вашу синеньку скляну вервицю, я вам дам вервицю отця Маркіяна Шкірпана, що саме тоді відійшов був до вічності. А він саме був духовним батьком нашої громади у тих краях.

Що ж тут робити? Наказ є наказом. Віддаю довголітню товаришку й подають мені в акті облечин нову чорну досить гарну вервицю. Тішився я цим подарунком, бо це було вирізнення мене між іншими і свого роду натяк продовжувати роботу отця Шкірпана, лемка з Маластова. Але й, водночас, було мені так тужливо розставатися з тою Марійською вервичкою, яка мені служила понад десять років. Та з роками змінив я не один ряд вервиць, які приходили одна після одної... Пригадую один факт, що сильно записався в моїй пам'яті. 1959 року мене перевели з Апостолів, Місіонес, до столиці Аргентини, Буенос-Айресу. Мав я вчити в рідній парафіяльній школі Божого Закону. Та добре, чому ні?!

Зараз наступної неділі, як о. Йосип Галябарда почав співану Святу Літургію в каплиці при вулиці Купарліґве 360, то в залах при церкві почалася наука. Приходжу до найстаршого класу. Підлітки не дають і слова сказати, такі розгукані дівчата й хлопці. По першій лекції переходжу до середнього класу. Ну, тут трохи спокійніше. Але так малі крутяться, що ледве якось докінчив навчати. Але то ще не кінець, бо чекає на мене наймолодший клас: самі Юрчики та Христі. Тут, правда, я знайшов вже своє місце й малі навіть чемно й гарно поводилися та й мене заспокоїли. То по тому протягом тижня ходжу та й думаю, як то буде на другу неділю. Бо саме через тих непосидющих школярів хворобливий о. Родіон Головацький просився, щоб його звільнили, бо не може собі з такою клієнтурою ради дати. Його звільнили й покликали до Риму, де він був духовником семінарії на Джаніколо, а згодом і директором української секції Ватиканського радіо. Там і упокоївся. А я ходжу та й навіть мені приходить така спокуса і самому проситися від такої «почесної» служби.

Ось друга неділя. Рано правлю у сестер Василіянок і повертаюся на Курапаліґве. О. Йосафат Лаба править Службу Божу, а по тім я став навколішки і проказав вервицю. Коли вже

помолився, встаю, а коліна затерпли, бо вже й холоди осінні надійшли, та й пішов навчати.

Найстарший клас тихо поводиться і, наче б їм хто уста позав'язував. Виклав, задав додому вчитися і перейшов до середущої кляси. Тут теж спокій і мир. А вже з найменшими, то жадного клопоту не було. Отак то було з тою наукою аж до 6 січня 1962 року, коли-то мене знову відкликали до Бразилії на редактора «Праці». Ось, видите, яка то сила вервиці і святої Богородиці. Пізніше я все в час дороги і сам, і спільно з другими проказував цю молитву. Правда, що траплялися випадки незадоволення, та це були винятки. Інші дуже радо самі нагадували: ану прокажімо вервицю. Так було в Бразилії та й повторюється в Україні.

Заохочую цими рядками усіх послухати заклику Богородиці у Фатімі: моліться на вервиці. Вона врятувала Австрію, згодом Бразилію, Філіпіни, то хай рятує тепер нас у цей нелегкий час для народу, краю і нашої Київської Католицької Церкви!

XIII МІЖНАРОДНА ПРОЩА ВЕРВИЦІ ЗА ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ

КРЕХІВ, ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ
13-14 ЖОВТНЯ 2007 РОКУ БОЖОГО

Субота, 13 жовтня

12.00 Реєстрація учасників прощі
14.00 Співана Вервиця, радісні таїнства
(церква Преображення ГНІХ)
15.00 Хресна Дорога
18.30 Співана Вервиця, світлі таїнства
(відпустова проща)
19.30 Велика вечірня з Литією
20.30 Свята Літургія
22.00 Програма, присвячена 90-річчю об'явлення Богородиці у Фатімі
23.00 Співана Вервиця, страсні таїнства

Неділя, 14 жовтня

00.00 Ватра. Розважання, співи, духовні пісні
7.00 Утреня
(церква Покрови Пр.Богородиці)
8.00 Свята Літургія
(для священиків-сповідників та віруючих, які після нічних чувань повертаються додому)
9.30 Урочисте винесення чудотворної ікони
10.00 Співана вервиця, славні таїнства
11.00 Урочиста Свята Літургія. Віднова Посвяти Непорочному Серцю Марії

■ *чудотворна ікона Крехівської Богородиці*

ВЕРВИЦЯ — НАЙКРАЩА ЗБРОЯ ПРОТИ ДИЯВОЛА

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Спекотного літнього дня на призьбі біля сільської хати, у затінку високої груші, сидів старенький дідусь; одною рукою він опирався на загнуту палицю, а другою перебирав зернята на вервичці. Погляд його був звернений в глибину голубого неба, а вуста промовляли «Богородице Діво, радуйся!». Було це біля третьої години по полудні. Як пізніше стверджував дідусь, що завжди в цей час молиться до Матері Божої і до Божого Милосердя. Біля його ніг лежав невеликий пес, немов би стеріг його, а над головою із гніздечка під дахом ластів'ята своїми жовтими дзьобиками приймали корм, який їм приносила раз-у-раз мати-ластівка. Все це створювало неабияку картину. Саме тоді я зайшов на подвір'я. Родичі дідуся запросили мене на відвідини. Коли я привітався, дідусь зрозумів причину мого візиту, і радо запропонував мені сісти на лавочку, а сам, шкутильгаючи, пішов до хати за молитовником, а, виходячи з хати, почав розповідати:

■ *...образок завжди мав з собою*

— У нас вдома з внуками виникла суперечка ось за цей образочок.

Дідусь розкрив молитовник, де був вклеєний чорно-білий образок, пояснюючи:

— Через рік мені виповниться сто років. Ніколи не сподівався, що доживу до цього віку. Та відчуваю, що в скорому часі Бог мене покличе до себе. Я прошу дітей, щоб мене похоронили з цим образочком, а вони вперлися, бо хочуть, щоб образочок їм залишився, бо вважають його чудотворним. Дійсно, я з тим образком пройшов усю війну. І, завдяки заступництву Божої Матері, я залишився живий та й дожив до глибокої старості. І ще вам скажу ось що: я ніколи не опускав молитви і завжди молився і молюся на вервиці.

Я глянув на образок і тут же промовив:

— Тут нема чогось особливого. Тепер є набагато кращі образки і така суперечка недоречна.

— Так, отче, але тут потрібна лишень ваша порада. Я знаю, що ви скажете, що мені потрібно приготуватися до смерті і поєднатися з Господом Богом у святих Тайнах Сповіді, Причастя і Оливопомазання. Бо це є найперше і я стараюся, щоб так було. Тож вислухайте мене.

— Тоді розповідайте все, що ви хотіли мені оповісти, — погодився я, — але не я, а Бог хай вам дасть добру думку, як повестися з цим образочком.

І тут дідусь почав розповідати свої воєнні пригоди.

— Коли почалася війна, мені було вже тридцять три роки і нас всіх забирали на фронт. Довелося прощатися з рідними. Це важко було пережити. Дружина, троє дітей і мати проводжали мене із нашого села Богушівки до райцентру Мурованих-

Курилівців. Батька не було. Його репресували ще у тридцять восьмому. І це їм нагадувало ті часи, коли силоміць з села забирали найкращих людей, і вони вже ніколи не повернулися до своїх домівок. Крім харчів мати дала мені свою вервичку і оцей образочок. З своєю дружиною ми обмінялися медаликами. Мати мені нагадувала:

— Сину, запевняю тебе, що я буду постійно молитися за твоє щасливе повернення додому. Ось маєш вервичку! Мати Божа Тебе не опустить, лишень молися щодня до нашої Небесної Неньки. А цей образочок Матері Божої захистить тебе від смерті. Тільки шануй його. Пам'ятай про мене та про мої слова. Ми всі чекаємо твого повернення.

Мати мене поблагословила, і я попрощався зі всіма. Особливо жаль було залишати дітей і дружину. Та на все Божа воля. З вірою не втрачаю надії. Не раз на нас падає такий тягар, що, здається, неможливо його двигнути. Та є сила, яка змушує нас покоритись, щоб нести свій хрест. Це сила любові Бога до нас.

Вже у перші дні мого служіння у війську я зазнав наруги від свого начальства за медалик, тому часто доводилося його знімати з шиї і переховувати в кишені. А на вервичці завжди молився, особливо, коли доводилося стояти на посту. Ніч, тиша, — і тут розмова з Богом на одинці, коли здається, що все спить, а в небі бачиш місяць, зорі... Тоді відчуваєш Бога в просторі, а також у своєму серці.

Всю війну я провів на фронті і весь час був на передовій. Інколи здавалося, що це вже останній день мого життя на цій землі, та я завжди відчував якийсь порятунок. Гинули сотні, а то й тисячі солдатів, а я залишався живим. У важкий момент я притискав цей образочок до грудей і благаю: «Мати Божа, рятуй мене!» А опісля я в подяку відмовляю вервичку. Деколи аж сльози течуть з очей і думаю: «Невже ж я заслужив ще жити на цьому грішному світі. Боже, який ти добрий!»

А це було під час битви за Нікопольський плацдарм. Наш полк пішов в атаку. Перед атакою всіх почастували спиртом, і — вперед. Я, відчуваючи щось страшне, відмовився від своєї порції. Підбадьорені солдати йшли прямо на передові позиції німецької сторони. Їх косив кулеметний вогонь, а крім цього почався гарматний обстріл. Це було звичайнісіньке пекло. Важко передати, що діялося. Не було ніякого спасіння. Мені ось тут прострілило долоню, але не зачепило жодної кістки. Зате була велика кровотеча. Лежачи, я хотів зупинити кровотечу, перев'язую руку хустиною і заодно молюся до Бога. Над головою свистіли кулі, що не можна було звести голови вгору і придивитися, що діється навкруги. Крик, зойки, стогони змішались із вибухами снарядів. Тільки за деякий час все притихло. Звідусіль було чути важкі крики, стогони поранених. Мертві мовчали. Не знаю, скільки я пролежав, але через деякий час почув постріли. Я зрозумів, що німці добивають поранених нашого полку. Я вирішив відповзти в сторону яру, щоб таким чином залишитися живим. Над яром пролягала дорога. Біля дороги була перекинута німецька машина з обмундируванням. Знявши свою форму і переодягнувшись у німецьку, я прикинувся

■ *Всю війну я провів на фронті*

мертвим. Щоб мене не добивали, лице і губи намастив кров'ю. Своїх мертвих німці підбирали на вантажівки, щоб похоронити, так як вони відступали з даних позицій. Уста мої постійно вимовляли: «Ісусе, Маріє, Йосипе, не опускайте мене!»

Тут під'їхала вантажівка. Мене поклали між мертвими і повезли дорогою до цвинтаря, який знаходився край села. Машина зупинилася під залізничним мостом і, мабуть, водій з командою пішли шукати місце для захоронення своїх солдатів.

Глянувши, що близько нікого немає, я виплигнув з кузова і подався кущами в яр. Вечоріло. Як вже стемніло, вирішив добиратись до своїх. Та, на жаль, я залишив у своєму обмундируванні свої документи і вервицю. Молився на вервиці вже на пальцях своїх рук. На щастя, цей образочок був при мені, бо я завжди пришивав його до сорочки, коли міняли білизну. Вранці я вже був, так би мовити, у своїх. Та тут мене і слухати не хотіли. Називали мене провокатором, хоч я розповів усе, як було. Мене повели в штаб на допити, де мені в очі сказали: «Хохол-провокатор, з тобою ніхто не буде вовтузитись, тут і застрелимо, як собаку». І дійсно, тоді з людьми ніхто не рахувався. І тут же видали наказ про розстріл з умовою, що, якщо знайдуться свідки, які мене впізнають, то відмінять присуд. Та, на жаль, напевно з нашого полку ніхто не залишився живим. Про це навіть говорили мені у штабі.

Наступного дня мене все-таки повели на розстріл. Я правою рукою притиснув образок до грудей і щиросердно віддався Небесній Неньці: «Мати Божа, я знаю, що завинив перед Тобою. Адже ж не зберіг вервиці, яку подарувала мені мати. Але Ти прийми мою душу і випроси в Ісуса, свого Сина, прощення всіх моїх гріхів, за які я щиро жалую. Боже, милостивий будь мені грішному!». Я подивився на небо, згадав своїх рідних і бачу перед своїми очима маму свою, дружину, дітей, які моляться на вервиці, як це завжди було в нашій хаті. Я кажу: «Боже, Твоя правда, хай буде Твоя воля!».

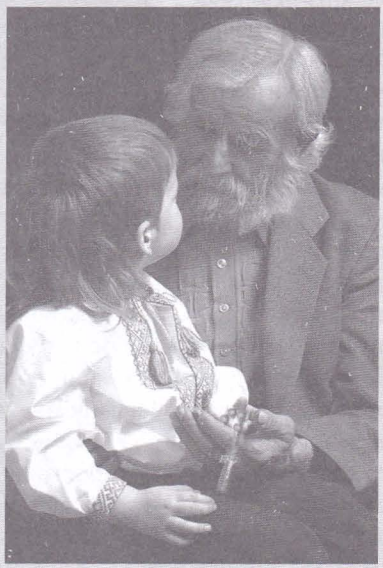

■ цю вервичку дідусь оберігав ціле життя

Якраз у той час з горбка до нас спускалася автомашина і виконавці вироку вирішили зачекати. Під'їхало начальство і серед них вийшов полковник Олександр Д. Дивлячись на мене і впізнавши мене, він українською вигукнув: «Стасику, а що це з тобою твориться?» Зі сльозами на очах, я йому про все розповів, як під час атаки наш полк потрапив під обстріл і як я дивом врятувався. Показав йому навіть образочок, який я вийняв з-за пазухи: «Оце мене врятувала Пресвята Богородиця, яка тут зображена». Він з жалем подивився на мене і звернувся до солдатів: «Негайно переодягніть його і оформіть документи. Це ж мій колишній підлеглий Станіслав Сметанюк з Вінничини. Із цілого полку він, мабуть, один залишився живим. І дісталося ж тобі, земляче!» Полковник був з-під Полтави і зі мною розмовляв завжди українською. Він мене обійнявши, поцілував, дав вказівки офіцерам, і ми з ним розсталися. А мене зачислили до іншого полку, — і в похід. Різні були випадки. Та основне, що я завжди відчував помічну силу Матері Божої. На дозвіллі зробив собі вервичку, яку до сьогодні

бережу. О, яка це гарна річ, з якою можна під час молитви розважати про Ісуса і Марію.

Дідусь пішов до хати і приніс вервичку, зернятка якої він сам виготовив з прутиків бузини. Зернятка на шнурочку повитирались, а потрісканий хрестик був зв'язаний дротиком. Цю вервичку і образок дідусь ціле життя оберігав від знищення і завжди всім показував, і тим самим стверджував про стійкість своєї віри. Тримаючи вервицю у своїх старечих кістлявих руках, він промовив скромним, тихим голосом:

— Правду кажучи, я хочу, отче, це все забрати з собою, а внуки хочуть собі залишити на пам'ять. Як бути? Бо вервичка — це моя найкраща була зброя...

— Дідусю, ці речі там вам не потрібні. З собою людина забирає лише добрі і недобрі вчинки. Недобрі вчинки ми можемо залишити через наше каяття у святій Тайні Сповіді. Тож з собою забирайте лише добрі вчинки, за які матимете від Бога нагороду. Каже Господь наш Ісус Христос: «Збирайте собі скарби на небі...Бо де твій скарб, там буде і твоє серце». (Мт. 6, 20-21) А це все залишіть своїм дітям, внукам, правнукам на пам'ять, а вони вас згадають у своїй молитві. Вам дадуть хрестик, образок і вервицю, бо ви у Бога заслужили чогось більшого, — говорив я йому.

Дідусь Станіслав був дуже радий, що я його з повагою вислухав і запросив мене у першу п'ятницю місяця, щоб його висповідати, так як він завжди дотримувався набоженств першої п'ятниці. На прощання він сказав:

— Дякую вам за добру пораду! Дякую Богові, що ми можемо тепер вільно молитися, ходити до своєї Церкви, бо маємо все-таки свою державу Україну. Тільки ще багато треба просити Бога про її утвердження.

А через місяць пан Станіслав Сметанюк відійшов до вічності. Просив себе похоронити у рідному селі Богушівка. А на пам'ять дітям залишив свою саморобну вервичку і образок «Пам'ятка з Ченстохови». Та найбільшим, мабуть, достоїнством для нього є те, що він за собою залишив добрий, побожний рід вже навіть праправнуків, а для них найбільший скарб передав — свою віру в єдиного Бога в Трійці Святій. «Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи!»

ВІРТЕ У ВИЗДОРОВЛЕННЯ

Зиновій ГУГА

Коли терпиш ти болі, і на душі тривога,
Звернися щиро ти в своїх думках до Бога.
Йому свої молитви донеси,
І про допомогу попроси.
І вір, що прийде допомога
Від всемилостивого Бога,
І ти одужаєш, людино,
Прийде щаслива ця хвилина,
І ти повернешся в свій дім,
Побачиш рідних своїх в нім.
Тоді всі будете радіти,
І з Богом довгі роки жити.

ПІД ТВОЮ МИЛІСТЬ

Любов ДІВЧУР

Під Твою милість прибігаєм,
Царице Неба Пресвята.
В Тебе заступництва благаєм
За нас у Господа-Отця.
Зішли для нас, о Божа Мати,
Безмежні ласки із небес
Не погорди в скорботах наших,
Славити будем Тебе днесь.
Бо ще не чувано ніколи,
Щоб Ти комусь не помогла.
Благаєм, визволи з недолі,
Єдина чиста, всеблага.

НЕ ВІРЮ...

Ірина ПАВЛЮК (17 років)

Я не вірю в те, що все ж існує щастя,
Сірі будні вбили у душі життя.
Кожен ніби й зичить зачепитись, впасти,
Щоб сконала світла віра в майбуття.
Я не вірю в радість, у щасливу долю,
Я не знаю, як це прославляти світ,
Захлинусь сльозами від черствого болю
І відправлюсь ввись у зоряний політ.

Прощавай, незламна й вічна Україно,
Прощавайте, рідні друзі-солов'ї.
Не вернуся більше я до вас в руїну
І втечу туди, де райські є краї.

А тебе, Вкраїно, хай і закатують.
Кращу долю хто вже тут тобі верне.
Хай сини і дочки трохи повоюють,
Хай б'ють ворогів, поки нема мене.

Проминуть літа, і зникне ворог з краю,
Я таки вернусь на отчий твій поріг.
Й скажу: «Україно, я люблю, кохаю,
Я до тебе лину після всіх доріг».

Що ж гуляти світом, як є Батьківщина.
Перезимувала — й знову в рідний край.
Й після того запевняю, що я є людина,
Й знову Україна — мій чудовий рай.

Й знай, моя рідненька: нас таких багато
Може, і не всі, та точно кілька сот.
Сенс життя — від бід найшвидше утікати,
І себе назвати «чесно» патріот.

Бо на рівнім менша є ймовірність впасти,
І приходить віра в світле майбуття.
Хоч чужим трудом, але таки до щастя,
Хай і у брехні, та зберегти життя.

Боже, поможи нам, грішним, схаменутись,
Поможи не впасти всім життям у гріх.
Дай нам сили в правду щиро навернутись
І не на показ любить рідний поріг.

Я тебе люблю, страждальна Україно,
Я скажу спокусам всім так твердо: Ні!
Не словами — ділом буду я людина
І знайду свій рай у рідній стороні.

ЩАСЛИВА...

Ірина ПАВЛЮК (17 років)

■ *я горджусь, що славного роду... мій народ — то є сила єдина... зветься він ніжно так — УКРАЇНА*

Тільки ранок постукав в віконце —
Доля дала вже стежку нову.
Якби знало ти, дальнєє сонце,
Яка щаслива я, бо живу.

Я народжена світ прославляти
І радіти чудесній весні,
Я щаслива, бо можу кохати,
Наяву, а не тільки у сні.

Хай катують, хай мучать, вбивають,
Я не здамся чужинцям для зла.
Розкажу їм, хай чують, хай знають,
Що для щастя я жила й зросла.

Я для свого народу, для неньки
Буду вічно писати вірші.
Хай заплачуть тоді воріженьки,
Що не вміли загарбать душі.

Я горджусь тим, що славного роду,
Я щаслива, що тут є мій дім.
Може й дійсно я ворог народу,
Та не того, що рай живе в нім.

Мій народ — то є сила єдина,
Без війни, суперечок і чвар.
Зветься він ніжно так — Україна,
Тут всі чесні, без злобних примар.

Хай же пісня моя в даль полине
Хай почують правдиві слова.
Знай, моя найрідніша Вкраїно!
Я — щаслива, бо серцем жива.

■ *хай же пісня в даль полине, хай почують правдиві слова...*

ГОЛОС ПАПИ В КОЖНІЙ ОСЕЛІ

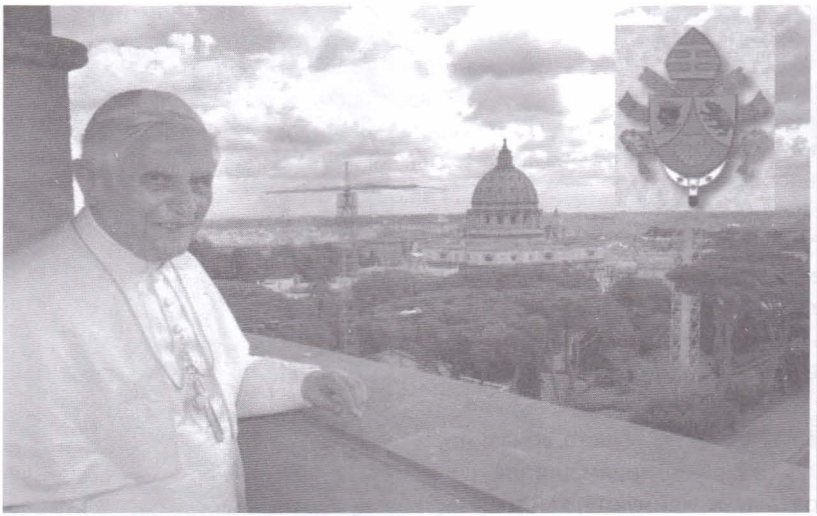

РАДІО ВАТИКАН

З України Ви можете виписати на нашу київську адресу:
Радіо Ватикан, поштова скринька, 20, 01054, Київ, 54

Національна Радіокомпанія України транслює спеціальну україномовну програму Радіо Ватикан на Першій програмі НРКУ щоп'ятниці о 22.30 годині та ретранслює україномовну програму Радіо Ватикан на Третій програмі Українського радіо щовівторка та щочетверга о 22.05 годині.

Радіо Ватикан українською мовою можна слухати в діапазонах коротких і середніх хвиль щоденно за київським часом:

6.00 41м - 7 335 кГц
49м - 6 185 кГц
1 260 кГц

19.40 31м - 9 585 кГц
41м - 7 365 кГц
49м - 6 185 кГц
1 611 кГц

Свята Літургія в неділі та свята:
25м - 11 740 кГц
31м - 9 850 кГц
1 611 кГц

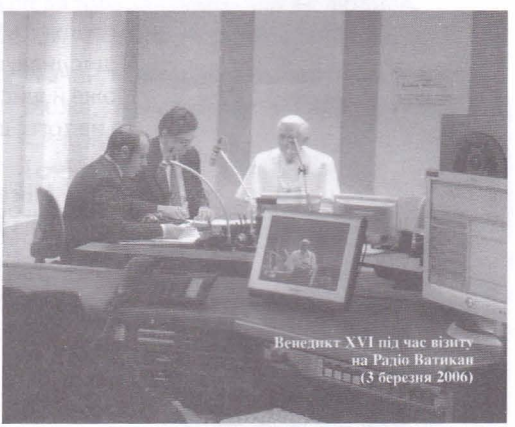

Венедикт XVI під час візиту на Радіо Ватикан (3 березня 2006)

Українські передачі Радіо Ватикану можна слухати також через мережу Інтернет
www.radiovaticana.org - www.vatican.va

або із супутника
EUTELSAT Hot Bird 2 (13 Est) Transponder, 54 18 804 MHz 128 Kbit / s

РАДІО У СЛУЖБІ ЦЕРКВИ

о. Паскуале БОРҐОМЕО, Т.І.
Генеральний директор Ватиканського Радіо

Чому існує Ватиканське Радіо? Представляючи різноманітну діяльність Радіо Папи, не можемо оминути відповіді на це запитання. Отож, головна мета Ватиканського Радіо — це вільне й дійове звіщення християнської благовісті і з'єднання центру католицизму з іншими країнами світу: поширюючи голос і вчення Святішого Отця Папи Римського; інформуючи про діяльність Апостольської Столиці; віддзеркалюючи католицьке життя у світі; розглядаючи актуальні проблеми, даватиїм християнську інтерпретацію.

Хоч події в історії людства постійно змінюються, однак, незмінним залишається наказ звіщати Євангеліє. На зорі третього тисячоріччя християнства, коли, завдяки технічному прогресові, зростають можливості поширення нашого звіщення, більше як будь-коли існує потреба надати йому сили живого свідчення. Радіо Папи, Ми трудимось для вас, тож сподіваємось на вашу допомогу, щоб бути завжди на висоті довіреного нам завдання. Слухайте нас і заохочуйте інших слухати підтримуючи його своїми пропозиціями, рапортами про чутність, своїми пожертвами. А передусім, нехай ніколи не забракне нам такої могутньої допомоги, якою є ваші молитви! Нехай же діяльність Ватиканського Радіо буде тим, до чого воно покликане: а саме, ділом благодаті!

З ІСТОРІЇ РАДІО ВАТИКАН

У 1929 році, відразу після підписання Латеранських Угод, папа Пій XI доручив Гульєльмо Марконі спорудження радіостанції на території новоствореної Ватиканської держави, при цьому призначивши її першим керівником Отця Джузеппе Джанфранческі, Т.І., фізика і математика за фахом. 12 лютого 1931 року папа Пій XI урочисто відкрив Радіо, виступаючи з промовою латинською мовою, яка справила надзвичайне враження у всьому світі. До перших експериментальних передач належить «Scientiarium Nuncius Radiofonicus», бюлетень діяльності Папської Академії Наук. 9 лютого 1939 року помер папа Пій XI і Ватиканське Радіо супроводжувало перебіг Конклаву (тобто вибору) і коронацію нового папи Пія XII, коментуючи ці події дев'ятьма мовами світу. У Палаццініо Льва XIII, у якій до 1936 року була Ватиканська Обсерваторія, було створено нові студії та редакції.

12 лютого 1931 року: під час урочистого відкриття Ватиканського Радіо.
Папа Пій XI, зліва — державний секретар Еудженіо ПАЧЕЛЛІ, майбутній папа Пій XII

ФОРУМ І РЕЛІГІЙНА КНИГА

Галина ГАВРИЛЮК

13 - 16 вересня у Львові відбувся чотирнадцятий форум видавців. Кожного року він набуває все більшого розмаху і є вже знаковим для нашого міста, і не тільки. Такі книжкові ярмарки є місцем інтенсивного спілкування. Читач відкриває для себе нових авторів, видавництва мають змогу представити як добре відомі книги, так і новинки. Люди зростають інтелектуально, морально, мають можливість поспілкуватись та запастись чималим стосом різноманітної літератури.

Цього року на форумі, безперечно, була представлена і релігійна книга. На стендах і наметах свою продукцію пропонували такі відомі видавництва, як «Свічадо» (м. Львів), «Місіонер» (м. Жовква). Зі Львова було також видавництво «Добра книжка», а з Києва — «Дух і літера». Релігійну наукову літературу читачеві пропонувала видавництво Українського католицького університету. Були й новачки, як от «Світ Софії» з м. Ужгорода.

За нашими спостереженнями, читач цікавиться релігійною літературою, при чому — без будь-який вікових обмежень, читають діти, молодь, дорослі і люди похилого віку. Релігійна література форуму дуже різноманітна. Наприклад, видавництво «Місіонер» представило до 300 найменувань. За словами Наталії Стасюк, співробітниці видавництва, люди цікавляться різними книгами. Одні — лише богослужбовими — молитовниками, акафістами, колядниками, інші — життям святих отців, художніми альбомами, зокрема про монастирі, церкви. Андрій Паращук із «Світу Софії» відзначив із продукції свого видавництва одкровення Пресвятої Богородиці, соловецький святих, щоденники блаженного Іоана. За словами Лесі Чухрай, працівниці видавництва «Добра справа», літературою цікавиться багато молоді, особливо студентів. Купити книги мають можливість не усі, але переглядають багато.

■ *біля стенду видавництва «МІСІОНЕР»*

Про свої враження від форуму розповідають видавці м. Львова.

Месропян Анушаван - менеджер видавництва Українського католицького університету.

— Скажіть будь ласка, скільки найменувань книг представлені від вашого видавництва на форумі?

— У нас тут є десь 56 назв книжок. Цього року ми на конкурс кращої книги форуму подали 4 книжки.

— Якого віку переважно ваш читач?

— Ми видаємо наукову духовну літературу. Оскільки ми — видавництво Католицького університету, видаємо книжки для нашого навчального процесу наших студентів. Це історія, філософія, філологічні науки. Видали «Біблія. Апокрифи» І. Франка, це книга, яка минулого року зайняла перше місце. Цього року — українсько-польський тематичний словник, він подавався на конкурс.

— А релігійну літературу яку Ви видаєте?

— Релігійну літературу — наукову, духовну. «Колофонія» - це музичне видання. Для багатьох, наприклад, невідомо, що Франко

■ *Месропян Анушаван - менеджер видавництва Українського католицького університету.*

займався біблістикою.

— Пересічний читач чим переважно цікавиться?

— Це такі маленькі книжечки, богословські підручники, у нас є серія із 5 найменувань. Є такі книги, як «Духовне життя», «Як ми молимося», вони дешевші і люди їх багато беруть. Ми видаємо промови видатних осіб, як приходять на випуск студентів Католицького університету. Нашими гостями були Марта Богачевська-Хом'як, Євген Сверстюк, Михайлина Коцюбинська, отець Тафт.

— Як би Ви оцінили цей форум, порівняно з минулим. Які можливості є для вас, як для видавців?

— Це знаковий форум. Але є негативні моменти. Нас, наприклад, не влаштовує така палатка чи намет, які є надворі. Цього року біля входу на подвір'я не було схеми — де яке видавництво знаходиться. Намети не достатньо обладнані. Цей палац не підходить уже, напевно, для форуму такого розмаху. А у Львові нема відповідного виставкового залу.

— Хто є переважно авторами тих книг, які ви представляєте?

— Це іноземні автори, українські науковці, є багато перекладної літератури.

Катерина Бридун - продавець-консультант видавництва «Свічадо»

— Які книги представлені цього року від видавництва «Свічадо»?

— Новинки — це серія «Пізнай себе», «Світ наших почуттів», «Як не впасти в депресію», ««Як подолати зневіру, зневагу і меланхолію, «Твоє щастя залежить від тебе». Ці книги користуються великою популярністю.

— Хто читач видавництва «Свічадо», переважно приходить до вас?

— Широке коло читачів. Від дітей, які читають Бруно Фереро, до старших, що цікавляться серйозною літературою.

— Скільки найменувань книг є від видавництва цього року?

— Приблизно - до сотні книг.

— А що користується найбільшим попитом?

— Збірка коротких історії Бруно Фереро, порадники для батьків і «Quo vadis» Г.Сінкевича, перекладений вперше на українську мову.

— Порівняно з минулим роком як змінився асортимент книг?

— Книг є значно більше. Минулого року було мало. Люди цікавились, тому ми максимально збільшили кількість найменувань.

— Хто є авторами книг, які видає «Свічадо»?

— Це філософи, психологи, є також і священики.

Під час форуму ми вирішили також поцікавитись думкою читачів. Чи задовольняє релігійного читача пропозиція видавництв, що саме спонукає людей читати духовну літературу?..

Світлана, м. Львів

— Скажіть, будь ласка, чому Ви цікавитесь релігійною літературою?

— Я є студенткою Католицького університету. Завжди цікавлюсь новою католицькою літературою.

— Що би Ви відзначили із новинок. Щось зацікавило вас?

— Мені подобаються твори східних отців. Скажімо, про життя пустельників. Святоотцівська література — для роздумів,

■ *Катерина БРИДУН, «Свічадо»*

своєрідної контемпляції.

— Чи справджується, на вашу думку стереотип про те, що релігійну літературу можуть читати лише люди, що мають безпосереднє відношення до церкви?

— Абсолютно ні, тому що література видається для тих людей, які шукають Бога, які роблять тільки перші кроки у вірі. Людина може відкрити будь яку книжку, яка допоможе їй пізнати якісь шляхи, утвердитися у вірі.

Наталя, м. Львів

— А чому ви цікавитесь релігійною книгою?

— Я знаходжу духовний спокій в читанні такої книжки. Якщо є якісь проблеми — не всім скажеш, а от прочитав, щось для себе пізнав нове, в чому колись сумнівався — переконався, що це дійсно правда. Я знаходжу для себе душевний спокій.

— А яким видавництвам надаєте перевагу? Це має значення?

— Я купляю книжки біля нашої церкви — Різдва пресвятої Богородиці, зокрема видавництва «Свічадо». Переконана, що там поганої книжки не буде. Сьогодні, наприклад, вдома подумала, що мені ще треба, зараз збираю певну серію книг, маю надію, ще моїм дітям пригодиться.

— А діти читають релігійні книги?

— Так. Зараз, правда, почалось навчання, воно забирає багато часу, а так — звичайно читають.

Релігійна література знайшла свого читача під час форуму. Книги можна було придбати як всередині виставного залу, так і на подвір'ї, а також на проспекті Свободи. Звичайно, в організації форуму були і негативні моменти. Адже та величезна кількість людей, що прибула на форум, ледве вміщалась на виділеній території. Щоб проглянути бажану книгу, треба було простояти у черзі, так само не завжди впускали до виставкового залу. Форум — це літературний, мистецький захід, що вимагає значно більшої території.

Варто, проте, зазначити, що книжковий форум дає змогу читачам зі Львова, а також усім гостям, що прибули не тільки зі Львівщини, придбати хорошу, якісну літературу. Книги продаються за більш вигідною ціною, ніж у книгарнях. Такі заходи дають змогу ознайомити пересічного читача з пропозиціями видавництва, такими книгами, про існування яких він і не здогадувався. Форум має важливу просвітницьку місію, духовну. Читачі мали змогу придбати чимало релігійної літератури, яка стане посібником на щодень, допоможе вирішити життєві негаразди, стане путівником у житті. Релігійна література наближає людину до Бога, до духовного життя. І форум у Львові є знаковим у такому напрямку.

■ *Леся ЧУХРАЙ, «Добра книжка»*

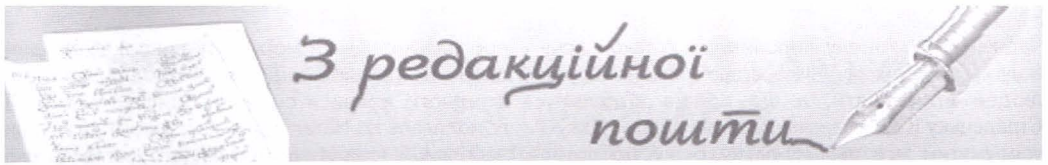

На сторінках часопису «Місіонар» висловлюю свою найщирішу подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, св. апостолу Юді-Тадею за допомогу у важких обставинах життя та за отримані ласки. Усі мої молитви були вислухані, а прохання здійснилися. Особливо дякую св. Юді-Тадею, який заступається за мене перед справедливим Господом. Закликаю усіх віруючих звертатися за допомогою і розрадою до св. апостола Юди-Тадея.

Марія,
Мостиський р-н, Львівська обл.

На сторінках часопису «Місіонар» хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, св. апостолу Юді-Тадею, св. Миколаю Чудотворцю, блаженному священномученикові Миколаю Чарнецькому, св. Шарбелю, св. Ангелу-Хоронителю за вислухані молитви, опіку, отримані ласки і заступництво у важких життєвих ситуаціях.

Оксана,
м. Львів

Висловлюю щиру подяку милосердному Господові, Матері Божій і св. апостолу Юді-Тадею за вислухані молитви та постійну опіку і заступництво. Св. Юда-Тадей вже більше року допомагає мені у різних ситуаціях: при здачі сесій, незгоді в родині. Також хочу подякувати редакції часопису за таке чудове духовне джерело.

Іванка,
смт Дубляни, Жовківський р-н

Дякую Господу Богу, Матері Божій, св. апостолу Юді-Тадею, св. Філомені, всім святим за допомогу у труднощах. Допомагайте нам зробити правильний вибір.

Соломія, м. Львів

Висловлюємо щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, св. Анні, св. Йоакиму, св. апостолу Юді-Тадею, св. Йосипу св. Миколаю і всім святим за одужання Наталії від важкої недуги.

Гуга Зиновій з родиною,
с. Березівці

Висловлюємо щиру подяку Господові, Матері Божій, всім святим за опіку над родиною, друзями, державою. Господь і Його святі завжди допомагають і опікуються нашим народом. Тож моліться до них і простіть віри та розуму, а також про добрий вибір наших керманичів та мудре керівництво нашого Президента.

Родина Ясеницьких та Бабінчуків,
м. Львів

Складаю через часопис «Місіонар» щиру подяку Господу Богу, Матері Божій Неустанної Помочі, св. апостолу Юді-Тадею, св. монахові Шарбелю, блаженному Миколаю Чарнецькому, св. Бенедикту, моєму Ангелу-хоронителю і сім святим за вислухані молитви, за ласку віри, за любов і милосердя і заступництво у важких життєвих ситуаціях.

На сторінках часопису «Місіонар» хочу скласти щиру подяку за вислухані молитви і за особливі ласки для мене і моєї родини Господу нашому Ісусові Христові, Пречистій Діві Марії, св. Антонію, св. Йосипу, блаженним Олімпії та Лаврентії, блаженному Миколаю Чарнецькому, а особливо Юді-Тадею і всім святим. Завдяки їх заступництву мої молитви були вислухані.

Люба,
с. Стара Скварява

Висловлюю щиру подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, апостолу Юді-Тадею за вислухані молитви, за щасливий вступ моєї внучки Олі в інститут. Закликаю усіх щиро молитися і усі проблеми та незгоди, страждання і болі проминуть.

Ольга Стефанишин,
с. Якимів

За посередництвом Вашого журналу хочу скласти щиру подяку та низький уклін Господу Богу, Пресвятій Богородиці, св. апостолові Юді-Тадею та блаженній Йосафаті Гордашевській за щасливе народження мого внука.

Зеновій,
с. Суховоля

Через часопис «Місіонар» хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, св. апостолу Юді-Тадею, Миколаю Чудотворцю, блаженному священномученику Миколаю

Чарнецькому, Ангелу Хоронителю. А також хочу подякувати Божому Милосердю і закликаю усіх людей відмовляти, а ще краще відбувати Страдецьку (Страдчанську) Хресну прощу. Дякую усім святим за отриману ласку, опіку, доброту і всяку благодать.

Ірина,
с. Мацошин

На сторінках часопису «Місіонар» висловлюю щиру подяку Господу Богу, Матері Божій Неустанної Помочі, св. апостолу Юді-Тадею св. Йосипові, св. о. Миколаю, св. Антонію, св. Філомені, св. Анні, блаженному Миколаю Чарнецькому і всім святим. Завдяки їхньому милосердю моя донька вступила в університет.

Закликаю усіх віруючих звертатися до святого апостола Юди-Тадея у своїх потребах.

Ірина Куцик,
м. Турка

На сторінках часопису «Місіонар» висловлюю щиру подяку Господу Богу та Богородиці за постійну підтримку під час важких життєвих випробувань.

Засвідчую також велике почитання блаженній Йосафаті Гордашевській, за посередництвом якої вдалося мудро вирішити нерозв'язну проблему. Дякую теж за молитовне заступництво св. Юді-Тадею та моєму Ангелу Хоронителю.

Мирослава,
м. Львів

Висловлюю щиру подяку Господу Богу, Синові Божому Ісусу Христу, Пречистій Діві Марії, св. апостолу Юді-Тадею за допомогу у важких обставинах життя та за отримані ласки.

Мої молитви були вислухані і всі мої прохання здійснились.

Особлива подяка св. Юді-Тадею за допомогу і опіку. Закликаю всіх людей звертатися до нього у своїх потребах. Повсякчас відчуваю Божу допомогу і заступництво святих.

Оксана Ж. з родиною,
м. Новий Розділ

Ваш «Місіонар» дуже люблю і читаю кожен номер журналу. Прочитавши в «Місіонарі» за лютий 2007 року статтю про Наталю Якимчук, хочу через ваш журнал скласти їй подяку за заступництво і вислухані молитви. Особливу подяку складаю Ісусові та Матері Божій за вислухані молитви, у яких я зверталася до Наталки про оздоровлення моїх двох синочків. В один день в молодшого піднялася температура, а в старшого почався сильний приступ астми. Я помолилась до Наталі і діти наступного дня стали здоровими. Молюся до неї кожного дня тепер вже подячними молитвами.

Мороз Марія

Висловлюю щиру подяку Господу у Пресвятій Тройці єдиній, Ісусові Христові, Пречистій Діві Марії, св. Анні, св. Миколаю Чарнецькому, св. Йосипові, св. Шарбелю за щасливо перенесену операцію. Під час операції відчувала особливу опіку Пресвятої Діви Марії.

Невдовзі після операції настали свята (Зіслання Святого Духа), хотілося їхати до родини, але лікар ще не дозволяв.

Сталося чудо: я щасливо заїхала і повернулася. Дякую Пречистій Діві Марії за її опіку і дякую св. Тадею за його молитви, і що доніс мої благання до Божого престолу.

Гавриш Анна,
м. Львів

Складаю щиру подяку Господу нашому Ісусові Христові, Пресвятій Богородиці, небесному заступникові св. Юді-Тадею за вступ моїх доньки і внучки в університет. Дякую теж всім святим, які молилися за нас.

сім'ї Борщевських і Радик,
міста Донецьк і Соледар

На сторінках Вашого журналу висловлюю щиру подяку Господу Богу, Сину Божому Ісусу Христу, Матері Божій, св. апостолові Юді-Тадею і всім святим за вислухані молитви і отримані ласки в наміренні. Я щиро дякую за допомогу святих і дякую за те, що моя дитина вступила у вищий навчальний заклад, про який ми мріяли.

Особливо дякую св. Юді-Тадею, який мене вислуховував і вислуховує, а я до кінця життя з вдячністю буду почитати св. Юду-Тадея як мого особливого опікуна і буду Богові дякувати за отримані ласки.

Руслана,
Тернопільщина

Хочу висловити щиру подяку на сторінках журналу «Місіонар» Пресвятому Ісусовому Серцю, Матінці Божій, св. Юді-Тадею, св. Княгині Ользі, св. отцю Миколаю за допомогу при вступі у ВНЗ.

Оля,
м. Червоноград

ПРОГРАМА МОЛОДІЖНОЇ ЗУСТРІЧІ НОВОГО РОКУ У ЖЕНЕВІ (ШВЕЙЦАРІЯ)

ПЛАН ПОДОРОЖІ (ГРУДЕНЬ 2007 — СІЧЕНЬ 2008)

1 день. 26 грудня

Збір групи. Виїзд зі Львова.
Перетин українсько-польського кордону. Нічний транзит.

2 день. 27 грудня

Приїзд до м. Дрезден або м. Прага (залежно від того, чи буде достатньо часу на оформлення чеської транзитної візи). Оглядова екскурсія по місту. Вільний час. Виїзд.

3-7 дні. 28 грудня — 1 січня

Приїзд до Женеви. Перебування в Женеві. Щоденно — сніданки, обіди і вечері.
Умови проживання — прості: у шкільних залах або сім'ях по 2-4 особи.
Наявність спальника і карімата — обов'язкова. Щодня — зустрічі в групах для знайомства з молоддю та традиціями інших європейських країн,
для спільної молитви та обговорення різноманітних актуальних суспільно-релігійних тем.
Багато вільного часу для огляду міста та околиці.
Зустріч Нового Року — на місцевій парафії: спільна Молитва за Мир,
феєрверк та зустріч Нового року. Фестиваль Народів (представлення своєї країни).

7 день. 1 січня

Сніданок. Спільна молитва та закриття зустрічі. Від'їзд. Нічний переїзд.

8 день. 2 січня

Прибуття в м. Цюріх. Огляд міста. Виїзд. Переїзд до Мюнхена.
Поселення в шкільний будинок. Нічліг.
Сніданок. Вільний час для огляду міста, придбання сувенірів.
Виїзд з Мюнхена. Дорога додому.

10 день. 4 січня

Прибуття до Львова.

Вартість 400 Євро + 150 грн.
Вік учасників — від 15 до 29 років
У програмі можливі незначні зміни, спричинені непередбачуваними обставинами.

ЗАЯВКИ ДЛЯ УЧАСТІ ПРИЙМАЮТЬСЯ ДО 10 ЖОВТНЯ 2007 РОКУ

У вартість входять:

* Проїзд комфортабельним автобусом за вказаним маршрутом;
* Проживання та триразове харчування у Женеві, сніданок в Мюнхені;
* Проїзд у громадському транспорті у Женеві (талони на всі види транспорту в діапазоні 50 км);
* Візовий збір;
* Медичне страхування;
* Супровід керівника упродовж поїздки;
* Оформлення пакету документів для Посольств Швейцарії та Німеччини.

Taizé

У вартість не входять:

* Харчування у дорозі;
* Додаткові екскурсії;
* Вхідні білети у музеї та театри;
* Індивідуальні витрати тощо.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

1) Оригінал закордонного паспорта *(термін дії паспорта до 1.07.2008р.; обов'язкова наявність щонайменше двох вільних сторінок у паспорті)*

2) Копія паспорта України *(1,2 сторінки і прописка)*;

3) Копія свідоцтва про одруження, розлучення чи смерть подруга;

4) Копія свідоцтва про народження;

5) Довідка з місця роботи або навчання *(на офіційному бланку з номерами телефонів)* й адресами, із зазначенням посади, місячної зарплати, терміну відпустки і гарантією, що під час поїздки місце праці збережеться. Довідка повинна бути підписана директором і головним бухгалтером, а також завітрена печаткою організації.

**для учнів — довідка зі школи із зазначенням, що взимку учень перебуває на канікулах;*

**для студентів — довідка з навчального закладу, копія студентського квитка;*

6) для неповнолітніх — нотаріально завірений дозвіл батьків з передачею відповідальності за дитину, з зазначенням мети та терміну поїздки, копії паспортів України батьків;

7) 4 фотографії (3,5x4,5; 80% обличчя);

8) заповнена та підписана анкета учасника.

УКРАЇНА
79008, м. Львів,
вул. Братів Рогатинців, 14/6
тел.: 298-76-50
тел./факс: 298-77-90
e-mail: prochanin@inbox.ru

ЛАСКАВО ЗАПРОШУЄМО ДО СПІЛЬНОТИ

Taizé

ФАТІМСЬКИЙ КРОСВОРД

Склала Леся ШТИКАЛО, м. Львів

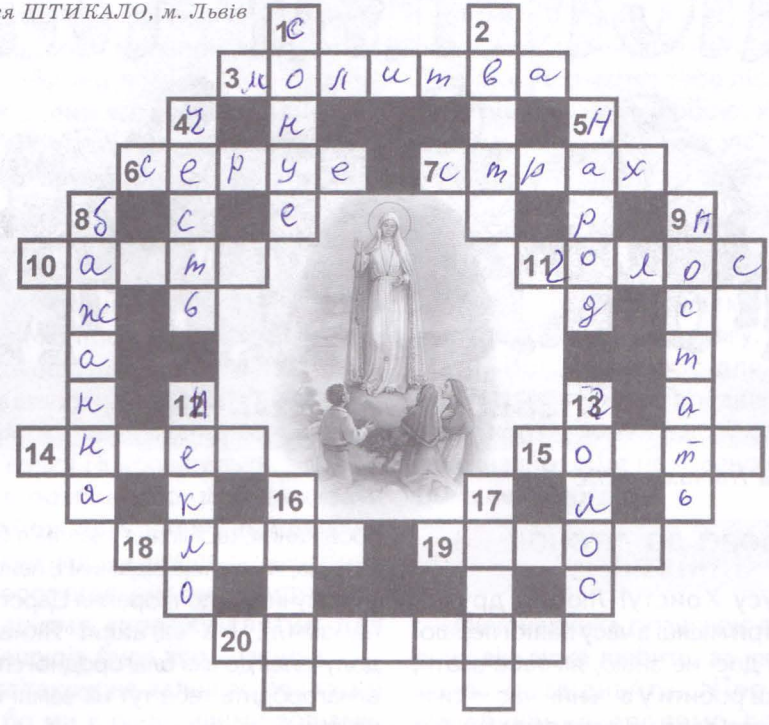

По горизонталі: 3. Розмова з Богом. 6. Слова, звернені до Луції: «Моє Непорочне ... буде твоїм притулком і шляхом, який тебе поведе до Бога». 7. Уява про пекло ще посилила ... у Гіацинти за грішників. 10. Коли він (Франциско) прийняв Святе Причастя, його душу наповнили радість і ... . 11. Тринадцятого жовтня 1922 року з дозволу церковних властей почав виходити місячник «... Фатіми». 14. Ви не бійтесь! Я — ... спокою. Моліться разом зі мною! 15. У цей момент Луція викрикнула: «Дивіться на сонце! Яке воно пречудовне і привабливе, небачений ...!» 18 Із моєї пам'яті ніколи не зітреться це глибоке переживання і враження, коли я згадаю, як тисячі людей на колінах плакали і молилися в повній надії і вірі та просили Королеву небес, святу Богородицю, щоб вона висловила материнське ... 19. ... повторилась, однак вже набагато конкретніше і виразніше. 20. Держава у Південній Америці, до якої прибула статуя Діви Марії із Фатіми у 1954 р.

По вертикалі: 1. На мить ... зупинилось, потім танець розпеченої кулі почався знову. 2. Як вони жалісно просили Матір Божу! Було це справді незвичайне ... і незабутні враження. 4. Хочу, щоб на цьому місці на мою ... побудували каплицю. 5. Дітям нічого не зроблять, вони ще дуже малі, але гірше буде, коли ви там будете, і якщо ... не побачить чуда, то обуриться! 8. її єдиною мрією є: якнайшвидше відійти до Діви Марії, бо це ... Святої Богородиці, яка вже забрала до себе Франциска. 9. Коли це Видіння щезло, з'явилася ... Спасителя, який благословив народ. 12. Моліться, моліться багато і принесіть жертви за грішних. Знайте, що багато з них піде у ..., бо ніхто за них не молиться і не приносить жертви. 13. Луція почула її (Гіацинти) тихий ... «О, Ісусе Христе, тепер можеш навернути багато грішників, бо ця жертва, напевно, велика». 16. Д-р. Л. Гонзага да Фонсека — ... книги «ФАТІМА Марія говорить до людей світу». 17. Якщо будуть мої просьби виконані, то ... повернеться у лоно Церкви, і настане мир.

НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ

Підготувала Наталія ЛЕХ

СЛОВО ДО ДІТОЧОК

Слава Ісусу Христу! Любий друже, проминуло три місяці з часу нашої першої зустрічі, а я досі не знаю, як тебе звати, що ти любиш робити у вільний час — ти ж нічого мені про себе не розповідаєш. Ми розмовляємо на теми, які цікавлять мене і, надіюся, що хоч трішечки хвилюють тебе. Але, дорогий, чи не вважаєш ти, що наша дружба надто одностороння? Невже ти не хочеш розповісти мені та нашим читачам щось цікаве та важливе? Хіба тобі не хочеться долучитися до нашої дружньої розмови? Я ж добре знаю, що ти любиш нашого Бога! То чому б тобі не поділитися цими переживаннями з іншими? Ми ж так хочемо почути твій голос! Твої друзі чекають на тебе, тому долучайся до створення «Місіонарчика»! Ти запитаєш: «Що я матиму з того?». Відповідаю: знайдеш однодумців та друзів, долучишся до створення журналу і зможеш зробити його таким, яким захочеш, бо ми виконаємо усі твої побажання, щомісяця твоє ім'я буде серед авторів, ти станеш відомим і, найголовніше, ти долучишся до творення Царства Божого на землі. Не вагайся! Якнайшвидше долучайся до цієї благородної справи, і Ісус винагородить тебе тут на землі і особливо на небі.

Допоки ти пишеш нам чудовий твір чи неординарне запитання, геніальні пропозиції, чи, може, дружні зауваження та поради, я розповім тобі про жовтень.

Крім того, що це один із найчарівніших осінніх місяців, бо ще трішки гріє сонечко і вже потрохи опадає жовтий лист, 14 жовтня ми святкуємо Покров Пресвятої Богородиці. Не будемо зараз заглиблюватися в історію цього свята, думаю тобі вона відома завдяки батькам та священикам, які розповідали про це свято. Хочу звернути увагу на значення цього свята для нас, для наших предків і для майбутнього.

Розпочнімо із сивої давнини, коли на території України проживали козаки. Запитаєш: «До чого тут вони, адже ти

розповідаєш про Покрову?» Зараз поясню. На Хортиці, як ти, мабуть, знаєш, була церква. Кожного разу, коли козаки йшли обороняти наші землі чи визволяти побратимів, вони просили допомоги в Ісуса і особливо у Діви Марії. Існує багато свідчень того, що у найважчі хвилини бою, у безвихідних ситуаціях, коли здавалося, що спасіння нема, із козаками траплялися чуда і вороги відступали. Кажуть, що в таких випадках Марія закривала їх своїм покровом.

Ближче до наших днів під милість небесної Матінки віддалися воїни Української повстанської армії (УПА). Ця армія була створена 14 жовтня 1942 року. Члени її також стверджують про численну допомогу їхньої Покровительки.

Все це я розповідаю, щоб показати велику набожність наших предків до Діви Марії і її велику любов до нас. Вона завжди допомагає тим, які відстоюють святе. У цьому випадку святим для наших пращурів була Батьківщина.

Нас вона також не залишає без свого покрову, бо ми є особливими воїнами. Чому ми є воїнами? Тому, що покликані обороняти Царство Боже. Наші предки вибороли для нас волю і державу земну. Наше завдання — зберегти це надбання і розширити його у духовному плані. Звісно, не географічні кордони України, а кордони Божої любові. З Його допомогою і під Марійним покровом, ми повинні захищати свої святині, розвивати віру і з любов'ю йти у світ. Метою нашою має бути знищення ворога: несправедливості, брехні, викорінення ненависті. На місце цих гріхів маємо засіяти мир та добро. Це зробити дуже важко, але в нас є приклади відваги та сміливості попередників. А найважливіше є любов до Бога та людини.

Коли ти переступаєш поріг свого дому, думай про те, що ти під покровом Матері Божою і не бійся робити добрі вчинки, говорити щирі приємні слова і підтримувати тих, кого не підтримує світ. Пам'ятай, що через тебе діє Бог, бо ти є Його образом та подобою. У Нього нема переможців та переможених. Навіть, якщо припустишся помилки, Марія захоронить тебе та вимолить прощення у свого Сина.

Майбутнє буде можливим, якщо ми й надалі покладатимемося на її заступництво та допомогу. Як небесна Мати, Вона вимолює для нас ласки. Тому, за прикладом предків, довірмо Їй наше життя, життя нашої країни і світу. Бо сказано: «Ще не чувано ніколи, щоб Вона не помогла».

НОВИНИ

«Місіонарчик» розшукує своїх друзів, яких він дуже любить, за якими сумує і хоче їх віднайти. Про місце їх перебування просимо повідомляти письмово.

Постанова на жовтень для тих, хто любить Марію: молитися «Богородице Діво», «Під Твою милість» і постійно повторювати, що ви любите небесну Неньку.

Щодня робити добрі вчинки. Пам'ятайте, що це ключі, які відкривають ворота раю. Хтозна, який із них їх відкриє. Тому чим більше добрих діл, тим ближче до нас рай.

ЗАПИТАННЯ — ЗАГАДКА

По скільки поколінь було від Авраама до Давида, від Давида до вавилонського переселення і від вавилонського переселення до Христа?

НЕПОКАЗНА КВІТКА

Л. БІНДЕЛЬ і Р. КОРТ
(з книги «Symbolgeschichten fьr junge Leute», переклад Соломії КОРНИЧ)

Посеред лісу була невелика сонячна галявина, поросла м'яким мохом і соковитою травою. Жодна дорога, жодна стежка не вела до неї, впродовж років не ступала на неї людська нога. Тільки сарни і зайці знали це місце.

На краю тієї луки росла мала квітка: кілька стеблин, а на них багато дрібних блакитних квіток. Нічого особливого.

«Виглядаю жахливо...» — думала квітка. Коли дивилася на протилежний бік галявини, тоді на душі їй ставало ще важче. Там земля була трішки краща, і цим відразу скористалися лілії, аби показати усю свою розкішність. Непоказна квітка мала одне велике бажання, аби бути хоч раз такою розкішною, пишною, як лілії навпроти. Даремно кланялася їм зранку, даремно говорила їм ввечері:

— Бажаю вам доброї, спокійної ночі!

Лілії не звертали на неї уваги.

«Вони просто мене не бачать, заслоняють мене трави!» — виправдовувалася сама перед собою. Соромилася власного вигляду.

Аж певного гарного літнього дня змінилося усе її життя. Тишу лісу, співи

■ ...лілії не звертали уваги на незабудку

■ незабудка— скромна квітка

птахів, дзижчання бджіл перервали звуки кроків. Квітка поглянула обережно в бік людей, що надходили. То були хлопець і дівчина, закохані. Трималися за руки, час від часу дивилися один одному в очі. Дивувалися разом красі лілій. Нарешті дівчина сіла, а хлопець біля неї. Квітка затамувала подих, аби її не помітили. Даремно! Дівчина зауважила її перша. Хлопець встав, витягнув з кишені ножа, нахилився. Квітка заплющила очі зі страху. Хлопець встромив ніж в землю, обвів ним круг навколо квітки, обережно вийняв її з землі і обгорнув хустинкою. Коли квітка відкрила очі, побачила, що хлопець дивиться на неї.

«Чого він від мене може хотіти?» — думала.

Хлопець підійшов до дівчини, сів біля неї, пригорнув її до себе і поклав у її долоні малу, непоказну квітку, мовлячи:

— Не забувай мене!

Мушу вам сказати, що це була найпрекрасніша мить в житті незабудки.

ПОЕЗІЯ ІЗ ЗБІРКИ «МОЇМ МАЛЕНЬКИМ ДРУЗЯМ»

Наталя НАЗАР

Люби людей, отих, що все з тобою.
Люби батьків і мудрих вчителів.
Люби людей обтяжених журбою.
Люби усіх. Люби без зайвих слів.

Люби отих, що в час тяжкої муки,
Без запитань тобі подали руки.
Люби отих, що через їх любов,
Ти в своїм серці радість віднайшов.

Але скажи, яка тобі заслуга,
Коли з любов'ю зустрічаєш друга?
Щасливий той, хто над усе зумів
Любити «найдорожчих» ворогів.

Ти з помстою — неначе смертний цар,
Коли ж для ворога — любові дар,
Тоді стає душа твою убога
На кого схожа? На самого Бога.

■ *Любіть усіх.*
Любіть без зайвих слів «найдорожчих» ворогів...

■ *корони*

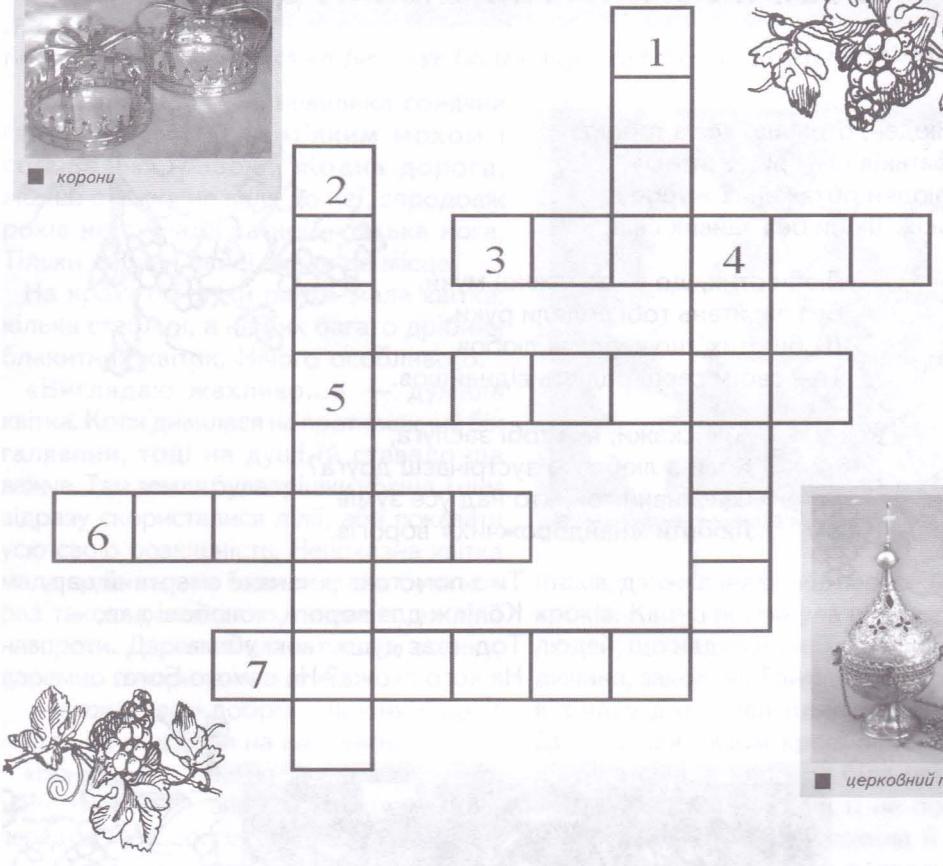

■ *церковний посуд*

По горизонталі: 3. Помічник єпископа та священика. 5. Як називається церква округлої форми, що символізує вічність Христової науки? 6. Дружина священика. 7. Корона, яку використовують під час вінчання.

По вертикалі: 1. Як інакше можна сказати на купол церкви? 2. Окрема кімната, де зберігають священичі ризи та інші предмети необхідні для Служби Божої. 4. Посуд, яким священик обкаджує церкву.

Відповіді на кросворд за липень-серпень 2007 року:

По горизонталі: 2. Компас. 5. Сон. 7. Рибалка. 10. Альфа. 11. Паломник. 12. Єрусалим.

По вертикалі: 1. Кокос. 3. Мандрівник. 4. Святиня. 6. Галилейське. 8. Арфа. 9. Намет.

Відповідь на загадку за липень-серпень 2007 року: Марія.

До уваги вірних!

Центр Миру Пресвятої Богородиці з м. Торонто (Канада), за благословенням місцевого єпископа Кир Стефана ХМІЛЯРА видав буклетик під назвою «Моліться на Вервиці щодня». Значну кількість цих молитовничків було подаровано Україні. Молитовничок має на меті заохотити, допомогти, або і навчити молитися молитву, з якою пов'язані численні обітниці Матері Божої.

Ті, хто отримує молитовничок відповідальні перед Богом за його належне використання.

УВАГА!
МОЛИТОВНИЧОК РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО!

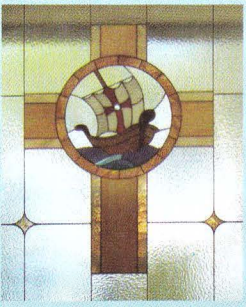

Вікно — очі будівлі.
Зробіть Ваш погляд на світ яскравішим!

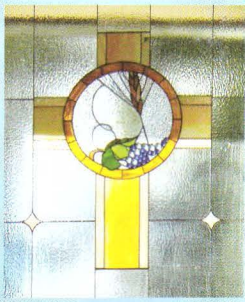

**ПП «Львіввікнопласт плюс»
допоможе Вам
по-новому поглянути на світ.**

Встановлюємо вітражі будь-яких розмірів у храмах, каплицях, будинках.
Виконуємо всі види робіт: проектування, виготовлення, встановлення вітражів у герметичні склопакети та конструкції ПВХ.

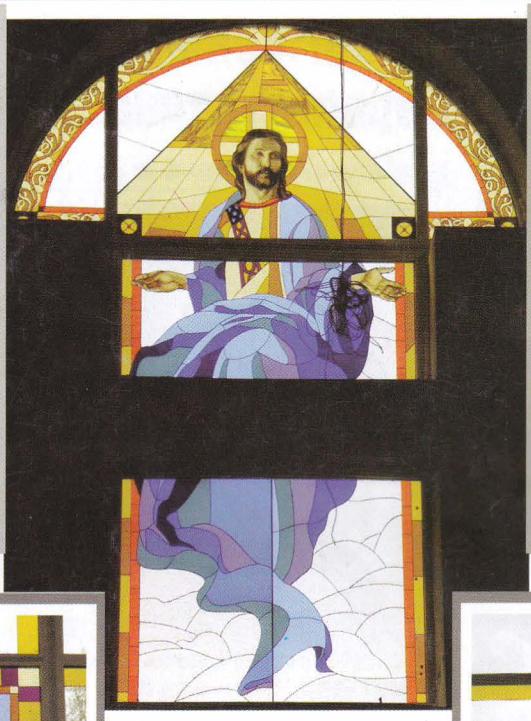

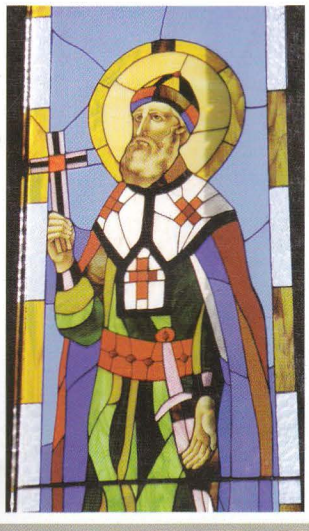

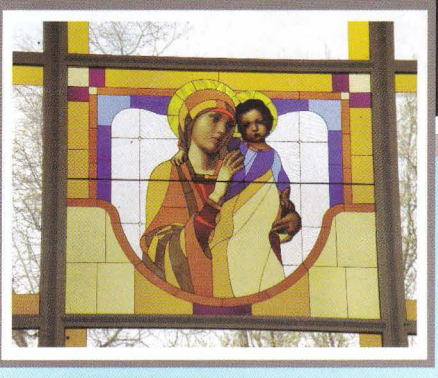

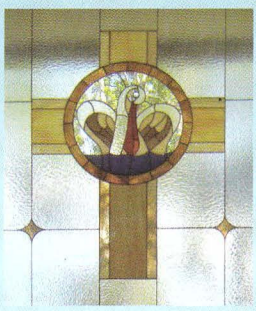

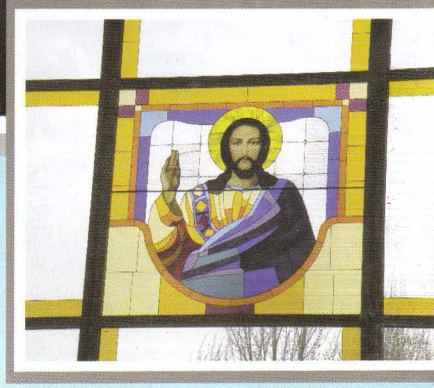

Звертайтесь до нас за адресою:

ПП «Львіввікнопласт плюс»
вул. Туган-Барановського, 9а
м. Львів, 79005
тел.факс: 8 (032) 225-51-01

тел.: 8 (032) 275-77-77,225-50-60
моб. тел.: 8 (067) 307-13-39, 8 (050) 378-01-49
www.lwp-vitrage.com
e-mail: manager@lwp-vitrage.com